
Divan-e Shams

&

Translations from Divan-e Shams

Brief notes on Divan-e Shams

Divan-e Shams is a masterpiece of wisdom and eloquence. It is often said that Rumi had attained the level of a "Perfect Master" and as such, he often dwelled in the spiritual realms that were rarely visited by others of this world. He attained heights that were attained by only a few before him or since.

In Divan-e Shams, he has used many images from the mundane world. Images such as the wine and the wine bearer, the pearl and the ocean, the sun and the moon, the night and day, the caravan, pilgrimage and many more. However, he has always expressed spiritual wisdom of the highest level through this imagery.

While many other poets have a mystical vision and then try to express it in a graspable language, Rumi has never attempted to bring his visions to the level of the mundane. He has always expected, nay, demanded the reader to reach higher and higher in his or her own spiritual understanding, and then perhaps be able to appreciate what Rumi was saying.

Perhaps this is why there are many layers to his poetry... not so much because of his writing, but because of our understanding. As we transcend in our understanding, we grasp more and more of what he conveyed to us.

Yet there is more. While many of the translations of Rumi's poetry have tried to convey the immense wisdom contained therein, often they overlook the musical and artistic beauty that they contain. Particularly in Divan-e Shams, Rumi has created such level of beauty through the use and mastery of musical rhythm and rhyme, that the reader not only can appreciate its wisdom, but also reach levels of ecstasy and mystical energy that is seldom found in other poems or any translations of his poetry.

The mastery of rhyme and rhythm is such that he often creates a new vocabulary, using the same old words, yet creating new feelings that are associated with them. Furthermore, often he has such mastery of play on words and puns, or at other times he uses the same word with a different accent or vowel twice or even thrice in the same verse, with a different meaning each time. One cannot help but marvel at the linguistic mastery he displays.

In any case, the end result is the same... the experience of artistic beauty, musical genius, rhythm and ecstatic energy, all in conjunction with the mental understanding of the wisdom conveyed. This is as close as one can get to the mystical experience itself, without actually being there with Rumi. In other words, His presence pervades his poetry, and one cannot help but be touched by such powerful and loving presence.

In translation from Farsi to English, it is inevitable that much of the intricacies are lost. However, the present translations have attempted to retain some of the rhythm and rhyme as well as the imagery and the core message of each poem, though often in feeble ways, only to attempt to present a glimpse of his mastery.

The translations are far from creating the ecstasy that Rumi creates and communicates, but it is hoped that they will point the reader in the same direction. And perhaps by using his or her imagination, the reader can have a glimpse of how Rumi would provide glimpses of ecstasy and mystical experience. And hopefully this will pave the way for the reader to connect with Rumi's all and ever-pervasive presence, and with time, be touched by that spirit.

معشوق بهمان شد تا باد چنین باد
 مکی که پریشان شد از شوی شیطان شد
 یاری که دلم خستی در بر رخ ماستی
 هم باد و جدا خوردی هم میخ کنده کردی
 زان طلعت شامانه زان مشعل خاشاک
 زان خشم در خنیش زان شوخ شیرینش
 شب رفت و صبح آمد غم رفت و قوت آمد
 از دولت محزونان و نعمت مجنونان
 عید آمد و عید آمد یاری که رسید آمد
 ای مطرب صاحب دل در زیر کن منزل
 درویش فریدون شد هم کینه قارون شد
 آن باد و هوای این زافون شبین
 فرعون بدان سختی با آنمه به سختی
 وان کرک بدان زشتی با جهل و زشتی
 شمس الحق تبریزی از بسکه در آمیزی
 از آنکس شیطانی شد نفس توربانی
 آن ماه چو تابان شد کونین گلستان شد
 آن اشعث نابینا شد چون وفا
 بر روح برافروزی تا بود چنین روحی
 قمرش همه رحمت شد زهرش همه شربت شد
 از کلخ چه رنگش و ز شاح چه نکستش

کفرش همه ایمان شد تا باد چنین باد
 باز آن سیلوان شد تا باد چنین باد
 غمخوار و یاران شد تا باد چنین باد
 نکت سرودستان شد تا باد چنین باد
 برگوشه چو میدان شد تا باد چنین باد
 عالم شکرستان شد تا باد چنین باد
 خورشید و خشان شد تا باد چنین باد
 آن سلسله جباران شد تا باد چنین باد
 عیدانه فراوان شد تا باد چنین باد
 کان زبره بنیان شد تا باد چنین باد
 همگانه سلطان شد تا باد چنین باد
 بانای در افغان شد تا باد چنین باد
 نکت موسی عمران شد تا باد چنین باد
 نکت یوسف کنعان شد تا باد چنین باد
 تبریز خراسان شد تا باد چنین باد
 ابلیس سلمان شد تا باد چنین باد
 اشخاص همه جان شد تا باد چنین باد
 نکت حبیبی کوران شد تا باد چنین باد
 فرزند و فرزندان شد تا باد چنین باد
 ابرش شکر افشان شد تا باد چنین باد
 این گاه و چو قربان شد تا باد چنین باد

خاموشی که سرستم بر بخت کسی دستم
 اندیشه پریشان شد تا باد چنین باد

**Beloved reached desired glow
And so we say, may it be so
All doubts towards faith did grow
And so we say, may it be so**

**The devil's plot caused perturbation
And the nation faced agitation;
Once again was Solomon's nation
And so we say, may it be so**

**Beloved who put my heart in pain
Closed doors on my face once again
Friends would console and entertain
And so we say, may it be so**

**You drank wine on your own
Lusted after all, alone
Now lead the drunk upon a throne
And so we say, may it be so**

**From your majestic bright face
The flame lighting my place
Each corner, a well-lit space
And so we say, may it be so**

**From your fake anger and rage
And the sweet turning of the page
The world is a sugary stage
And so we say, may it be so**

**Night replaced by the morrow
Joy has conquered every sorrow
Sun light, pervasive and thorough
And so we say, may it be so**

**From mendicant generosity
And lovers' pertinacity
Revival and vivacity
And so we say, may it be so**

**Celebrate this festivity
Restored to compatibility
Festivals abound in our city
And so we say, may it be so**

**O masterful wise minstrel
In the underworld do not dwell
Finally Venus in Libra fell
And so we say, may it be so**

**The mendicant reached kingly might
In wealth attained unimagined height**

**Partaking of courtly delight
And so we say, may it be so**

**Consider the wind in the air
Sweet lips' bewitching flair
Wailing windpipe will not spare
And so we say, may it be so**

**The Pharaoh with much hardship
Misfortunes his life grip
Of suffering, Moses strip
And so we say, may it be so**

**Evil looking and ugly wolf
Drowned in ignorance's deep gulf
By Joseph's goodness now dwarf
And so we say, may it be so**

**O Shams-e Tabrizi, you
Compassionately blend and renew
East and west through and through
And so we say, may it be so**

**From submission to Satan's will
Your prophetic soul emerged through this mill
Satan himself, God's will fulfill
And so we say, may it be so**

**When the moon was shining its light
Both worlds were garden of delight
All souls for home then took flight
And so we say, may it be so**

**The ignorant and the blind
With insight are now wise and kind
Surpass Jesus, put him behind
And so we say, may it be so**

**It was all for souls to grow
May it always have been so
Thy splendor brightly aglow
And so we say, may it be so**

**All thy wrath was thy mercy
Thy poison, sweet clemency
Like dark clouds' sweet potency
And so we say, may it be so**

**In his temple, colors remain
Pulling by the horns will not disdain
When this bull's blood floors stain
And so we say, may it be so**

Silence! I am drunk, you know
My hands are tied in this earthly show
My disheveled mind moves to and fro
And so we say, may it be so

چنین شبها شب قدر است مارا	هلال دیگران بدر است مارا
شی‌کان دلبر عیار با ما است	نیک‌شب صد شب قدر است مارا
بگرد ما حوادث ره ندارد	فراغ از حادث و بر است مارا
ز فقره فاقه مارا عار ناید	که عار دیگران فقر است مارا
بزیر حسنه قدام زنا رکعت است	بدین شهرت بهر شر است مارا
دری‌کانه در دو عالم می‌نخند	فتاده ده دل سحر است مارا
بمشر خود دین عالم بسیدیم	چه فکر محشره حشر است مارا
بشوقان بلطف و عزت حق	که لطف دیگران فقر است مارا
همه عالم بهان شمس تبریز	بزیر سایه چتر است مارا

In such revealing nights I swoon
Others crescent is my full moon
The night when beloved is in our midst
A night as revealing as a hundred high noon.

Around us impotent causality fails
For I long for the day that First Cause unveils
A mendicant poverty won't shun
Others' hardships he proudly entrails.

God forbid such emblems under my gown
In every town I wear such crown

The pearl that outgrows both worlds
Within the sea of my heart shall drown.

In this world attained our resurrection grade
Till thoughts of the other & Judgement Day fade
Settle for God's never ending grace
Grace of all others try to evade.
All the world like Shams-e Tabriz
Is under the parasol shade.

یار توئی غار توئی خواجه نگهدار مرا	یار مرا غار مرا عشق بگر خوار مرا
سینه مشروح توئی پرده اسرار مرا	نوح توئی روح توئی فاتح و مفتوح توئی
مرغ که طور توئی خسته بقار مرا	نور توئی سور توئی دولت منصور توئی
قد توئی زهر توئی بیش میازار مرا	قطره توئی بحر توئی لطف توئی قمر توئی
گفت منم مایه تونیک نگهدار مرا	گفتش ای جان جهان منس و بی هاشم
آب توئی کوزه توئی آب و ای پادشاه مرا	روز توئی روزه توئی حاصل صیومه توئی
پخته توئی خام توئی خام بگذار مرا	دانه توئی دام توئی باده توئی جام توئی
میروم ای و ای من گرد بدبار مرا	خواند مرا خواند مرا گفت بیا گفت بیا
نخنه آسینه توئی خواجه حصار مرا	شمس شکر ریز توئی منغر تبریز توئی

**I need a lover and a friend
All friendships you transcend
And impotent I remain**

**You are Noah and the Ark
You are the light and the dark
Behind the veil I remain**

**You are passion and are rage
You are the bird and the cage
Lost in flight I remain**

**You are the wine and the cup
You are the ocean and the drop
While afloat I remain**

**I said, "O Soul of the world
My desperation has taken hold!"
"I am thy essence," without scold,
"Value me much more than gold."**

**You are the bait and the trap
You are the path and the map
While in search I remain**

**You are poison and the sweet
You are defeated and defeat
Sword in hand I remain**

**You are the wood and the saw
You are cooked, and are raw
While in a pot I remain**

**You are sunshine and the fog
You are water and the jug
While thirsty I remain**

**Sweet fragrance of Shams is
The joy and pride of Tabriz
Perfume trader I remain.**

قراری ندارد دل و جان ما	کراتی ندارد بیابان ما
که است زین نقشها آن ما	همان در همان نقش صورت گرفت
که فغان رود سوی بیدان ما	چو در ره بسینی بریده سری
کز و بشنوی سترنشان ما	از و پرس از و پرس اسرار ما
بر او طوق سحر سلیمان ما	چه بودی که یکت مرغ پزان شدی
بهیدی نه ختان بستان ما	چه بودی که یکت چشم پیدا شدی
که بار زان بحسب عمان ما	چه بودی که موجی پدید آمدی
از ان سوی حرشت جولان ما	نهجت آسان کان ز حرشت زیر
بگزار و صلت سیران ما	بجای هوا و بهشت و فلک
پریشان ترست این پریشان ما	چگونه زخم دم که هست دم دم
شنیدی ز بانهای عمان ما	چه بودی که یکت گوش پیدا شدی
میان هوای کستان ما	چه کبان و بازان بهم می پزند
که در اوج آنست کیوان ما	میان هوایی که هفتم هولست
فزونست از حد امکان ما	چه گویم چه دانم که این داستان
که بر هم شکسته است دستان ما	ازین داستان بگذر از ما پرس

صلح الحق و دین نماید ترا

جمال شهنشاه سلطان ما

My desert is without end,
My soul, my heart must rend.
The world here out-pictured,
In which picture I descend?
If on the path you see a head
Rolling itself around the bend
Ask our secret from that head
On its answers you can depend.
What turned you to a flying bird
Solomon's confidant and friend?
How did you turn to a seeing eye
To the trees in our garden attend?
How did you become the tidal wave
And pearls and jewels to the shores send?
Not the seven skies below the heavens,
Our abode, even heavens transcend
Instead of the heavens and the world
In the pastures of Divine Union we blend.
How can I utter a sigh, for with each breath
More perturbed, more agitated, my trend.
How did this ear appear
Which heard our feathered friend
How birds of prey and game play
And in the fresh mountain air ascend.
The height of the seventh sky
Saturn will gladly defend.
What can I say, what do I know
Limits of this story I won't pretend.
Let go of this story and ask not
My broken hands, I cannot mend
You shall be worthy of the Divine
If this is what our Beloved intend.

آشنا دل ناکشاد بی ما	مارا سفری قنادر بی ما
نرخ برنرخ مانفاد بی ما	آن مه که زمانفان همی شد
مارا حنم او بزاد بی ما	چون در حنم یار جان بدادیم
مانیم همیشه شاد بی ما	مانیم همیشه مست بی می
ما خود هستیم یاد بی ما	مارا نکنید یاد مسرگز
اسی ماکه همیشه باد بی ما	بی ماشده ایم شاد، گوئیم
بکشاد چو راه داد بی ما	در نا هم بسته بود بر ما
بنده است چو کیتباد بی ما	باماد دل کیتباد بنده است
جام می او مباد بی ما	مستیم ز جام شمس تبریز

I went on a journey without me
 There I found joy without me
 The moon that hid, could not see
 Cheek to cheek with me, without me
 For beloved set my soul free
 I was reborn without me
 Without spirit drunk are we
 Always happy without me
 Erase me from memory
 I remember, without me
 Without me with joy I plea
 May I always be without me
 Closed all doors, I could not flee
 Then I entered without me
 His heart enchained, on his knee
 I too am chained without me.
 By Shams' cup, drunken me
 His cup never stay without me.

زهی عشق زهی عشق که مار است خدایا	چه تفرست چه خوبست چه زیباست خدایا
چه کریم چه کریم ازین عشق چه خوشید	چه پنهان و چه بران چه پیداست خدایا
فادیم فادیم بدانسان که تخیریم	مذایم مذایم چه غوغاست خدایا
زهی ماه زهی ماه زهی باده همرا	که مرجان و جہان رلیا است خدایا
فرو تاخت فرو تاخت شهنشاه سورا	زهی کرد زهی کرد که برخاست خدایا
چه نقشست چه نقشست بر این صخره لہا	غریبت غریبت ز بالاست خدایا
غمش باش غمش باش که تا عاشق نگرؤ	که اختیار گرفتت چه راست خدایا
از آن آب چانست که ما چرخ زنایم	نه از کف و نه از دقت و نه از تہ خدایا
نه دامت نه زنجیر بر بستہ چراغ	چه بندست و چه زنجیر که بر پاست خدایا

Hail Love, hail Love, because Love is divine
 It is tender, it is beautiful and benign
 What passion, what passion, we are burning like the sun
 It is hidden and obscure, it is an obvious sign.
 We've fallen, we've fallen, it is hard to rise up
 We know not, we know not, this complex chaotic design.
 Hail the moon, hail the moon, it is curved like a cup
 To the features and the world, it gave shape, shade and line
 Dismounted, dismounted, his horse the King of Kings
 Hail the dust, hail the dust, that his trail would define.
 What picture, what picture, is drawn on the canvass of heart
 How strange, how strange, with the heavens must align.
 Be the silent jug, be the silent jug, that contains the secret
 From the left, from the right, everyone is seeking that wine.
 This brook has such a song, that turns our fortune's wheel

Not of fate, not of song, neither of this clay of mine
Neither trap, nor of chain, then why do we feel encaged?
What shackle and what rope is so strong yet so fine?

آن آفتاب خاور همان است	قرص سپهر گردون و خوان است
مارا براق همت ز انبوی عرش بود	صحرای کوی رحمت میدان است
دستی بزن که مارا کس قناد شوی	پانی بکوب و بر چه جولان است
ای مطربان خوشگو اسرار عشق کو	تا ده سماع آئیم دستان است
چون شیر و میان و گریز چو رود	زیراکه گاه گردون قربان است
ترشی مکن چو سرکه چون شهد باشین	قد و نبات و شکر دکان است
علی که در به خشان هرگز نشد و فشان	بی ریخ و خنک آسان دکان است

گر تو دلیل این را پرسی ز شمس تبریز
صحرای کوی وحدت بران است

The burning orb of the East
Is our honored guest tonight
And the bright moon in this feast
With us will rest tonight.

Alert, vicious, stressed
Heavens dissolve and arrest
The fields of final rest
Our final test tonight.

**Clap your hands in surprise
Excited, with us rise
Dance in our enterprise
While at our best tonight.**

**O sweet singer of love
Tell us the secrets of love
Ecstatic music from above
Is our quest tonight.**

**Like a lion brave the way
Not like a fox run away,
Wheel of Fortune as we pray
Our lives has blest tonight.**

**Like new grapes be not sour
Be sweet like nectar and flower
In sugar and candy this hour
We will invest tonight.**

**The shining jewel that we sought
For which the whole world we fought
Is in our own nest tonight
In our treasure chest tonight.**

**If you ask Shams-e Tabriz
The reasons that are all his
Union in his breast tonight
At His behest tonight.**

چونکه در آنسیم بغوغای شب	گرد بر آریم ز دد یای شب
شب شوق شاه غیبی بود	روز کجا باشد هتای شب
خواب نخواهد بگریزد از خواب	زانکه ندیدست تماشای شب
بس دل پر نور و بسی جان پاک	شغل و بند و مولای شب
چش تو شب بست چو دیک سیاه	چون نخشیدی تو ز خلوای شب
راه و دازست بر آنسیم تیز	ما پدر را ز او بهینای شب
دست درایت شب از کس بکار	تا بسحر دنت من و پای شب
روز اگر کسب و سوداگریست	ذوق دیگر دارد و سودای شب
منغر تبریز توئی شمس دین	حسرت روز می و تنهای شب

When we enter the excitement of the night
 We'll amass gifts from the ocean of the night
 The night veils the unseen witness from sight
 We cannot compare the day to the night.
 Sleep will not want, from sleep will take flight
 He who has never seen the picturesque night.
 Many a pure soul and heart that is bright
 Employed in service to the demands of the night.
 Night is an empty pot, black, contrite,
 If never tasted delicacies of the night.
 This journey is long, God speed our plight
 As we traverse the length and width of the night.
 From worldly affairs my hands are tied tight
 Till twilight I am in the hands of the night.
 Commerce and trade are the work of daylight
 Of different taste are the trades of the night.
 Pride of Tabriz, you have reached solar height
 Sun jealous of you, while begs for you the night.

امروز نشستم چو زندان بجزا بخت	امروز نداریم سرزده و مناجات
امروز چه گوئیم چه بزمست چه باد	امروز چه ساقی همه لطف و مراعات
امروز ز هجران نه اثر ماند و نه بوی	امروز ز دلدار وصالست و ملاقات
امروز عطا و نوا است نرسائی	امروز قدحها و فرحها و شرابا
امروز ندانیم زمستی سحر از شام	امروز ز اوقات گذشته و رسا
امروز همه مشغله و فتنه و سویم	امروز بیا بویست این مجلس بهشت
از خویش برستیم و همه با ده پرستم	جز دیدن ساقی برمانست که آفت

شمس الحق تبریز صلا داد و حریفان
پر باد و توحید نه از کاس خرافات

This day, at the tavern, with the drunk we sit
This day, we let go of piety, prayer and holy writ
This day, what can I say, what a feast and wine is it
This day, the cup-bearer is kind and full of wit

This day, no sign of our passage, not even one whit
This day, with the beloved I am a hit
This day, the cup-bearer does not fret a bit
This day, jugs and flowing wine and joy are closely knit

This day, from joy, night and morn cannot split
This day, own senses, hour and time cannot fit
This day, afire, passionately we are lit
This day, this joyous feast, joy shall never quit

This day, torn from ourselves, worship of wine we admit
This day, all we ask for, be in beloved's unit

مترسید مترسید ز جهان خرابات	در آئید در آئید میدان خرابات
بگوئید بگوئید برندان طرابات	شششاه شششاه یکی بزم نهاوت
که سلطان سلاطین شد جهان خرابات	همه دست در آئید دین قصر در آئید
چو خورشید بایید بر ایوان خرابات	همه مست و خرابید همه دیده پر آید
همه سرور و اند بستان خرابات	همه دیده و جانند همه لطف امانند
گنکار بخشند سلطان خرابات	در آئید در آئید مترسید مترسید
گنکار را کرد سیلیمان خرابات	چو آن خواجه و فاکر و همه دود و اگر د
ز می صحبت شای ز می جان خرابات	ز می امر رانی ز می بزم خدائی
که برد اند فرس داسوی ایوان خرابات	ز می مغز تبریز ز می شمشک کزیر

To the call of the tavern arise, arise
Fear not separation, be wise, be wise
A kingly feast is your prize, your prize
Intoxicated souls don't despise, despise
You too drink this wine, see the disguise
Appearance of the Lord is a needed surprise.
You are all drunk, and your watery eyes
Like the shining sun, light up the night skies
This place is all kindness, compassion
Love, beauty, grace, goodness, passion
Fear not, fear not, enter this realm of the Wise

In this tavern for all sins, forgiveness with the Lord lies
For every ailment, divine grace is medication
The Judge of this tavern forgives every transgression.

Praise emancipation
Praise divine revelation
Praise soul's coronation
Praise joyous elation
Praise the pride of a nation
This symbol of adoration
Who brought poetic inspiration
To this house of intoxication.

ما بگلک میردیم عزم تماشا کست	هر نفس آواز عشق میرسد از چیت و رست
باز همانجا رویم جلد که آن شهر است	ما بگلک بوده ایم یار ملک بودیم
زین دو چراغ بگذریم منزل اکبر است	خود ز ملک برتریم و ز ملک اقربتریم
قافله سالار ما فخر جهان مصطفی است	بخت جوان یار ما دادن جان کار است
شعله این خیال زان رخ چون انصاف است	بوی خوش این نسیم از مشک زلف است
کی کند اینجا مقام مرغ کزان بهر خفاست	خلق چو مرغابیان زاده ز دای جان است
باز چو کشتی شکست نوبت وصل و لقاء است	آمد موج الست کشتی قالب ببت است
صبح سعادت دمید صبح چه نور خداست	فوج حلاشد پدید غرش دیار سید است
نور تو هم متصل با همه دهم جداست	از سوی تبریز یافت شمس حق و شمس است

Each breath is a song of love
From left and right, pass us by
We'll return to the world above
Such fate no-one can defy.

We have come from the skies
Befriended angels in heaven
To the same place we will rise
To that city past skies seven.

We are above the skies
And angels we transcend
Why should we compromise?
The House of Songs is our end.

With good fortune may we live
Fate is contradictory,
Gladly our lives may we give
Worldly pride victory.

The sweet scent of this breeze
Is from the curl of that hair
Radiant fantasy on its knees
Upon that face gladly stare.

People are like the loons
Are born from the sea of soul
Stay afloat many moons
The sea the loon control.

On that sea came the wave
While the ship was taking form
From shipwreck no-one could save
Returned to sea by that storm.

What seemed bad, was grace
Kindness was in the wave's wrath
Dawn of fulfillment is in place
Lighting up that divine path.

From Tabriz began to shine
The Light of Truth, to me call
Thy light is Light Divine
Distinct, yet connecting all.

نه خوابت آن حریفان را جوابت	بستی چشم یعنی وقت خوابت
ولی چشم مست را شتابت	تو میدانی که ما چندان نپائیم
خطا میکنی خطای تو خوابت	جانیکن بجایت جمله لغت
بشیری که آن یک قطره آبست	بی سر مار بود و چشم ساقی
که عالمها ز موج او خوابت	عجب که چشم ما دریای خونت
گاهی ساقی و که صین شرابست	کمی خوریز و که یستی وقت
خدا داند که این مشق از چه بابست	می و ساقی چه باشد نیست جز حق
سراسر شهر پر بوی کبابست	همی دایم ما کز مطبخ دل
که امن ما میان در زیر آبست	دوان بر بند چون غواص دیا

You closed your eyes, meaning it's time to sleep
It is not sleep, that upon your enemies heap.

You know that a close watch we do not keep
Yet hurried are your eyes, drunken, deadly, deep.

You do me wrong, but that is your treat
Your mistakes, like God's grace, I gladly greet.

Many heads are lost when those eyes meet
By that blade, that drop of water, you defeat.

Alas, my eyes are a sea of blood
Many worlds are destroyed by that flood

Sometimes bloodthirsty, some messenger of God
sometimes a cup-bearer, some wine, red as blood.

گفت ترا خوش که مرا جان خوش	باز بیگفت که صبرا خوش
راه تو پیمای که سرت ناخوش	خواب روم من که سرم بخت
ده نظریوست زیبا خوش	گرچه تار بخت بود مسکنم
دوست چو بالاست بیال خوش	دوست چو در چاه بود چنگوست
در طلب گوهر رمان خوش	در بن دریای بخت آب تلخ
رو بدل آور دل یکتا خوش	چونکه خدا زلفت دلت راز حرم
رقص کنان بی سرو بی پا خوش	نور خدائی است که ذرات را
تحت ثرمنی تا شیرین خوش	رقص تو در نور خدا کن کز
با همه فتنه خنده و تنها خوش	منغز تر بزم ششم شمس دین

Hawk told the statue "over land I glide"
Statue said, "I'm fine, enjoy your ride."

When I am glad, I can go to sleep
But go for a walk when I'm sad and weep

If in the bottom of a dark well dwell
For handsome Joseph, at least, must fare well.

Where beloved is, is ideal place
Bottom of a well, or high up in space.

In deep dark ocean the oyster will hurl
All caution with joy, searching for pearl.

When God sweeps away all your greed
Return to your soul, the sole guide you need.

In the divine light, a speck of dust
Joyously dances, without need or lust.

You too can choose to dance in light divine
Delight the stars and deep earthly mine.

Pride of Tabriz, King of the Wise
Joy in company and solitude arise.

آن ده که من آدم که است	تا باز روم که کار خامست
یک لحظه ز کوی دوست دوری	و مذهب عاشقان حرامست
بگذر همه شمع اگر کسی هست	و اندک اشارتی تمامست
گفتم که مگر رهیت آسان	و هر قدمی هزار دامت
آواره دلامیا بدین سو	آنها بنشین که خوش مقامست
آن نقل گزین که جان فزایست	آن باده طلب که باقراست
باقی همه بوی دنگ و نقشست	باقی همه جنگ و تنگ و نامست
خاموش کن و ز پای بنشین	چون مستی داین کنار باست
ای مغرور دین شمعش تبریز	جان و دل من ترا خلاست

Upon which path did I tread
 So I return, all else I dread;
 From Beloved being apart
 In the creed of Love is being misled.
 If I find another in the whole town
 Ain't but a sign pointing to the Beloved.
 I said this is no easy path
 In each step a thousand traps spread
 O broken heart come not this way
 Stay upon your own tender bed.
 Seek that which increases the soul
 Ask for the wine that lightens your head;
 All else is shape and appearance
 Fame and shame's battle and wed.
 Be silent, be seated, and be still
 Drunken, with such wine break your bread.
 O Pride of Spirit, Shams-e Tabriz
 Enslaved to Thee my heart and soul instead.

ساربانان شتران دین بر سر قطارت	میرت و خواجہ پست و یارست افیارت
باغبانان مد مطرب ابر ساقی گشت و شد	باغ مست و راع مست و فغنہ مست و غار
آسانان چند کردی گردش عنصربین	خاک مست و آب مست و باد مست و تار
حال صورت کو پختن و حال منی خود پیکر	روح مست و عقل مست و دہم مست و آثار
بانگ یار ایزنیم از آرزوی دلبر	بانگ مست و چنگ مست و زور مست و قمار
زاد خلوت نشین و صوفی پر ہیزگار	مزد نا برتن دیدہ بر سر بازار است

خلق عالم ہر کسی مست شرابی گشتہ اند
 ای پسر بر خیز و بسگر جلد ابرار است

Look at the caravan, O guide, all the camels are lined up drunk
 King drunk, teacher drunk, friend drunk, all else drunk
 O Gardener, the musician's thunder brought forth the cloud of the wine-bearer
 Garden drunk, meadow drunk, rose drunk and thorn drunk
 O revolving skies how many times upon this path are wayfarer
 Dust drunk, water drunk, wind drunk, fire drunk
 The visible is in such state, questioning the invisible yourself spare
 Soul drunk, and mind drunk, imagination and thoughts drunk
 I cry out and sing for Beloved; for the Beloved much I care
 Voice drunk, and harp drunk, plectrum and strings drunk
 The lone spiritual monk and the wise mendicant Sufi dare
 Robes and gown tear, through the market place pass drunk
 Each drunk in his own way, in the limits of his own share
 O awake and observe how even every cloud is drunk.

© Shahriar Shahriari
 Vancouver, Canada
 September 17, 1998

هر چه جز مشوق و عشقت اندین به دل	هر چه جز نور و صالت اندین به دل
هر که جز مشوق میند چشم او کزین بود	دید حق مین عاشق جز سوی حق نیست
دگر از لا دخی از جام الا الله نوش	ست هزار شوکان کیمیای الکبریت
مرد راه عشق را با آدم و عالم چکار	جان پاک عاشقان از عالم ولوم برست
د سواد اعظم فرست دار لکک	قصر مکرین راه روکان سقت پیغمبریت
ادست مسجد ملائک ز انکه بی جهات	بارگاه رخشش بیرون از هر چه چهریت

شمس حق ای منقرتیر زیان صمیم کن
 ز انکه در جان اول من شعله های آید

Anything but Love upon this path is idolatry
 Other than light of thy union is doubtful oratory
 Whoever sees but the Beloved, sees astray
 The lover's seeing eye can only see God's glory.
 Pass up all spirits, pick your cup from the divine tray
 Drink of the spirit of Love, the sole elixir in history.
 The soul of the lovers was woven of manly and earthly clay
 Follower of the path of Love, for the worldly will not worry.
 Through the highest wisdom in poverty secrets lay
 Choose detachment, this path is the prophets' story.
 To that unequalled essence even the angels will pray
 His throne and His court is outside the world's laboratory.
 O true Shams, Pride of Tabriz, fault me not, turn me not away
 Engulfed in fiery flames is my heart and soul's observatory.

سفری روشنائی مصلحت نیست	ز همرازان جدائی مصلحت نیست
پس از شاهی که اتی مصلحت نیست	چو ملک پادشاهی دیده باشی
شمارا این شنائی مصلحت نیست	شمارا بی شمایی خواند آن یار
ازین پس بینوائی مصلحت نیست	چو خوان آسمان آمد پدیدار
که مکروب بنائى مصلحت نیست	بگو آن حسد و آزار اهن را
ترا بیدست و پائی مصلحت نیست	چو پاداری بود دستی یمنیان
که بی پرده هوائی مصلحت نیست	چو پای تو نماز پرده بندت
که از دیش رنائی مصلحت نیست	چو پریایی بسوی دام حق پر
همارا جز هوائی مصلحت نیست	همای قاف قربی ای برادر

Separation from companions is unwise
 Treading the path without light is unwise
 If the throne and scepter have been your prize
 Descent from prince to pauper is unwise.
 For Beloved, the you in you is disguise
 To focus on the you in you is unwise.
 If once to heavenly abundance you rise
 Desperation and impotence is unwise.
 Hear the thief's greedy and fearful cries
 Fraudulent deception too is unwise.
 Able-body, chains & shackles unties
 Idleness of such a body is unwise.
 Your foothold gone, your soul freely flies
 Wingless & featherless flight is unwise;
 Given wings, reach only for Godly skies
 Flying away from God's Will is unwise.
 To you, phoenix, demise is mere lies
 Phoenix running from fire is unwise.

عاشقم از عشق تو عاریم نیست	کار من اینست که کاریم نیست
جز که بهین شیر شکاریم نیست	تا که مرا شیر غمت صید کرد
هست بلم گر چکناریم نیست	بر لب بحر تو میقم میقم
منت هر شیرد فناریم نیست	میرسد باد فوز آسان
عیب کن گر چه وقاریم نیست	باد است از صبر و سکونم تبرد
گر چه سپاهی و سواریم نیست	ملک جهان گیرم چون آفتاب
گر چه که لیلی و نثاریم نیست	یکشم از مصرشکر سوی روم
نیت عجب کر سر غاریم نیست	پوششگر با نخلت آیینم
و دو جهان به ز تو یاریم نیست	مغز تبریز توئی شمس دین

In my work, all my time, idly spend
 I am in love, to the depths of love descend.
 The lion of thy longing hunted me down
 This same lion in my trap will find its end.
 On the shores of thy ocean is my hometown
 Kissed by waves, though depths upward won't send.
 In the heavenly spirits and wine I drown
 Worship of vine no more need I pretend;
 My patience by this spirit turns to frown
 Fault me not if pride is not of my trend.
 Like Father Sun, capture the world with my crown
 Without soldiers, scepter or knights can defend.
 Sugar, from Egypt to Rome, I bring down
 Though day and night can never make me amend.
 With thy rose mixed my essence, my very own,
 Why, the thorn upon my head, the rose will lend.
 O Pride of Tabriz, Shams of the spirit, renown
 In both worlds, where can I find a better friend?

سرمست همی تاخت بیزار مرا یافت	بار دیگر آن دلبر عیار مرا یافت
بکر تخم از خانه خوار مرا یافت	پنهان شدم آن زگرگس محمود مرا دید
وی بخت که آن طره طرار مرا یافت	ای مژده که آن غمزه قمار محبت
انگس که در انبوهی اسرار مرا یافت	گفتم که در انبوهی شسم که بیاید
اندر پی من بود آثار مرا یافت	از خون من آثار بس در اوجید
پنهان شدم خیم چیت و صد بار مرا یافت	بکر تخم چیت چو زو جان نبرد کس
آن سرود و صد گلشن و گلزار مرا یافت	من از کت پا خار همی کروم پیرین
صیاد برشته جزار مرا یافت	در کام من آن شست و من اندک صیاد
در روشنی دیده دیدار مرا یافت	شمس الحق تبریز چو کبشو و نظیرا

Once again my beloved sought me and found
 Joyously in the marketplace sought me and found.
 I hid myself, at my feet that drunken rose, rose from the ground
 I escaped the House of Wine, sought me and found.
 How wondrous that so doggedly would hound
 What luck that such swindling lock sought me and found.
 Who would find me if with crowds myself surround?
 Knower of crowded secrets sought me and found.
 I have left a bloody trail; just look around
 And the one on my trail sought me and found.
 Run away to what avail, deathward bound
 Why hide, a thousand times sought me and found.
 I pulled the thorn from my side, yet one more round
 That oak towering flowerbeds sought me and found.
 Like a pearl at the bottom of ocean, drowned
 Pearl diver, with a string sought me and found.
 Shams-e Tabriz with piercing eyes and no sound
 In the light of insight sought me and found.

ایده دست شکر بهتر یا آنکه شکر سازد	خوبی فر بهتر یا آنکه فر سازد
بگذار قرمان را بگذار شکر مارا	کا و چیز و گرداند، او چیز و گرد سازد
ای مثل تو نباشی در دشت و در بنش	یا آنکه هر محله صد مثل و نظر سازد
جان و تن و مثل و دل پیدا کند از دشت	در قطره آب ای جان چه چشم و بهر سازد
ای عشق اگر چه تو آشفته و پرتابی	چیز نیست که از آتش بر عشق کمر سازد
من دلشده آمم آشفته و حیرانم	کا بهیم بوز اند کا بهیم شرر سازد
مدیای دل از لطفش بخسود و بر شیرین	از قطره اندیشه صد گونه کمر سازد

شمس الحق تبریزی صد گونه کند دل را

کا بهیم کند تنی کا بهیم سپر سازد

**Tell me, is sugar sweeter
Or He who makes sugar cane?
Beauty of the moon is better
Or He who makes it wax and wane?**

**Leave all the moons behind
Put sugar out of your mind
In Him another you'll find
He makes another kind of grain.**

**O mind you may be wise
In knowledge and insight may rise
Or is it better to prize
He who makes the mind insane?**

**Body, soul, mind and heart
With power will make a start
Yet in a drop, with art
A hundred eyes will entertain.**

**O love, O tumultuous love
O restless bleeding dove
This fire from above
Makes love in your heart reign.**

**With His love I am raw
I am confused and in awe
Sometimes my flames withdraw
Sometimes consumed and slain.**

**The ocean of loving grace
Traces the lover's face
A drop of thought will replace
A thousand pearls will remain.**

**O Shams-e Tabriz, my pain
A hundred ways my heart would drain
Sometimes a blade, cuts my vein
Sometimes the shield I urge in vain.**

*© Shahriar Shahriari
Los Angeles, CA
May 24, 1999*

عجب آن دلبر زیبا کجا شد	عجب آن سرو خوش بالا کجا شد
میان ما چو شمع نور میداد	کجا شد امی عجب بی ما کجا شد
دلچون برک میلرز و شب و روز	که دلبر نیش تنها کجا شد
بر دازره پرس از راهداران	که آن همراه جان افزا کجا شد
در آده باغ پرس از باغبانان	که آن سلطان بی همتا کجا شد
بر آبر بام پرس از پاسبانان	که آن شاخ گل رعنا کجا شد
چو دیوانه می کردم جست	که آن آهو درین محسدا کجا شد
دو چشم من چو چون شد ز کزیه	که آن کوه درین دریا کجا شد
چو آن ماست چون باد گیر است	چو اینجا نیست او آنجا کجا شد

Alas that beautiful beloved where hence?
 Alas that graceful Goddess where hence?
 In our midst like a candle brightly shone
 Where hence, alas, without us where hence?
 Like a shivering leaf my heart constantly moan
 Beloved left at midnight, where hence?
 Ask wayfarers to have the path shown
 That soul-pleasing companion, where hence?
 In the garden ask the gardener alone
 That unequalled King has gone, where hence?
 In the watch towers ask the guards who have known
 That beautiful rose stem, where hence?
 In madness roaming the desert sand and stone
 That dear lost in this pasture, where hence?
 My eyes from tears into a river have grown
 In this ocean, that Pearl where hence?
 Although is with others, is our very own
 From us has flown, where to? Where hence?

خوش و سرسبز شد عالم اوان لاله زار آ	بهار آمد بهار آمد بهار خوش خدا آمد
بدشت آب و گل بگر که پر نقش و نگار آ	ز سوسن شنوای بجان که سوسن و زبان دارد
همی گوید خوشم زیرا خوشبها از این آ	گل از نسرين همی پرسد که چون بودی بهیچ
بکوشش سرو می گوید که یار بر دبار آ	همن با سرو می گوید که مستانه همی رجا
بی گفتا که خدا نم که یارم و کنار آ	همی ز دجشمت آن نگین بنوی گل که خدا
که هر یکی که سر بر زد چو تیغ آبدار آ	صنوبر گفت راه سخت آسان به فضل
گل رعنا ازین شادی نه تن و شمار آ	شقایق ز سبک شدن حایق مجد روشن شد
از آنچه بود هزار می شکوفه صد هزار آ	فراوان شد دین مجلس راحین و گل و نرگس
که هر قطره از آن جرعه چو دشا هوار آ	ز شمس الدین تبریزی رسد باد و بهار آ

Spring is nigh, spring is nigh
 Beautiful spring has come by
 The whole world is green and fresh
 Tulips raise their heads up high.

Listen to the Lily, sweet Basil
 Lily in ten tongues speaks so well
 Watch the waters and the dusty fields
 How colors and shapes multiply.

Flowers try to understand
 How they were estranged in this land
 One claims to be joyously pleased
 From that land joys have come, why?

Jasmine asks Cypress with a glance
 Why such intoxicated dance?
 Cypress whispers in its ear
 With a gentle friend I now lie.

Narcissus conveyed with a wink
How thus smile and drink
Flower said, yes I do laugh
My beloved is nearby.

Spruce said the difficult path
With King's grace has no aftermath
Each leaf that has sprung up
A lustrous blade, as I espy.

Poppy adorned the green field
Truths clearly themselves revealed
Elegant flower from sheer joy
Scattered petals, with the wind fly.

Many, many came to such a feast
Basil, Narcissus, flowers of the East
To every fruit bearing tree
A million blossoms themselves tie.

From Shams-e-Din-e Tabrizi
Came the wine, refreshing, easy
Like a dear royal mother-of-pearl
Each drop of wine would satisfy.

آنها که بسر و طلب کعبه و دیدند
 از سنگت کی خاند اعلای مطم
 رفته در آن خانه که بیستند خدا را
 چون سنگت خانه شدند از سر تکلیف
 کاسی خانه پریشان چه پرستید گل سنگت
 آن خانه دل و خانه خدا و احد مطلق
 مانند الف راست بر رفته به لیکت
 بر خط آن مشر و حدت چه گذشتند
 عربی که بجز سنگت ره از خانه ندیدند
 هر کس که درین خانه از آن خانه نشان یافت
 در طوف چنین کعبه کسانیکه در احرام
 آن طایفه کز خانه بجز دوست نجهتند
 امید طوافی بود از کعبه مقصود
 در کعبه قربند علی رغم معاند
 از معنی ایشان ملک الموت محبت
 کز خار معیلان غش بر شکستند

خوش وقت کسانیکه چو شمس الحق تبریز
 در خانه نشسته و بیابان نبردند

Those to Mecca on pilgrimage
When reached their destined stage
Saw a home made out of stone
Amidst the desert carnage.
In that house they sought God
Yet empty they found that cage;
Discharged their dutiful prayers
From the stone heard a message:
"O idol-worshippers, why praise mud and stone
Worship only the house that is praised by the sage.
That House of God is the abode of the heart
Blessed are those whom to the heart made their pledge;
They walked their path upright and straight
Unlike wheel of fortune's hunched revolving age.
Those who landed in the state of singular intelligence
No longer placed the other on a separate page
The group who only saw the stony house
Like a satanic cult, God disparage.
Whoever found a glimpse of that House in this
Not even in the heavens would seek tutelage
Wearing pilgrims' garb, going around this house
Leave body, head, heart, and soul to pay homage.
The tribe that found God only in a friend,
They are the keys to that House, upon the ledge.
Hope and compassion reside in the Real House
Those who turned to love, found their wage.
In spite of obstacles, they are in the house of love,
Who amidst both worlds, their bets on beloved hedge.
Even the archangels are in awe
Of resurrection after such rampage
Blessed are those who like Shams-e Tabriz
Remained within, far from desert's rage.

که بتدبیر خود از سبزه بردارند	بله بشمار که دشمن دوسه طعنه دارند
که زمین را بیکای عربده و چرخ آرند	دوسه رنند که بشمار دل دسرسند
همچو چشم خوش او خیره کش و بیارند	یار آن صورت غیبند که جان طالب است
در جهانند ولی از دو جهان بیارند	صورتی اند ولی دشمن صورتی اند
لیک چون دانگری شفق و یک کارند	غرقه پرشانده یکی باد کروی درجند
دشمن یکدگرند و بحقیقت یارند	همچو شیران بدر است و بلب می خند
آشکارا چو گلند و بنحان چون خارند	پیش تو نیک نمرانند و ز پس بدگرند
روزگندم بدوند و در شب بکارند	بگفت از خار بگیرند ز سر نسج شود
زانکه این مردم دیگر همه مردم دارند	مردمی کن بر و از خدیشان مردم

Version I

Two or three crooks in the streets are on the beat
They will cheat even the moon, with their deceit.
Charlatans, aware in mind, joyous of heart
With their shouts shake firmaments from their seat
Befriend that hidden face that all souls seek
With those glaring eyes they just stare and mistreat
Though with face, all faces they despise
Though in this world, both worlds they defeat.
Piously dressed, each other they always fight
Though at war, each other they will complete.
To your face kind, behind your back they are mean
Rose like though appear, thorns are hidden at their feet.
In their hands thorns will turn into the rose
At night they sow barley, yet by day they reap wheat.
Be humane, serving them seek, greet, entreat,
Serving all else compassions will deplete.

Version II

Take heed, take heed, take heed,
Two or three crooks are on the loose
Thoughtfully in deception they succeed
Even the moon they will abuse.

Two or three vagrants have taken lead
Joyous, aware, laughter they breed
They shout, command, order indeed
Will make the earth pay her dues.

They befriend that face unseen,
Which every soul longs to have seen
Like those eyes, lean and mean they glean
Their own well being they refuse.

They have their own shape and face
Yet faces they despise and displace;
Their presence this world may grace
Yet both worlds are but shades and hues.

They wear pious robe and gown
Fight each other for a crown
Yet much like the circus clown
United they join and fuse.

Like lions they rip and tear
Upon their lips smiles wear
Though their enmity they share
In truth friendship they choose.

To your face, they only praise
Behind you talk of your craze
Openly like flowers amaze
Yet have thorns in hidden queues.

Alchemically they transmute
Lead into gold, none can refute
By day reap wheat, no dispute
Yet by night sow barley, some accuse.

Be compassionate, kind and fair
Serve these charlatans if you dare
Because nobody else will care
They abuse with every excuse.

آنها که طلبکار خدا نیستند خدا نیستند	بیرون از شایسته شایسته شایسته
چیزی که نگردید کم از بهره جوئید	واندر طلب کم نشده بهره چرائید
اسمید و حرفید و کلامید و کتابید	جبریل امینید و رسولان یابید
در خانه نشینید و گردید بهر سوی	زیرا که شاهانه و هم خانه خداید
ذاتید و صفاتید گوی عشق و گوی غرض	در صحن بجایید و منزله ز فقایید
خواهید که بینید رخ اندر رخ معشوق	ز نگار ز آئینه بعین بر خوانید
هر روز که مولا بسراید بحقیقت	می دان که بدان روز سزائید بکرم
شمس الحق تبریز چو سلطان نشست	آنها که طلبکار سخائید کجایید
تا دامن پند و پروردگار کند آن شاه	ای بخیران از کرم شاه بیایید

You who seek God apart, apart,
The thing you seek, thou art, thou art;
Why then search for what you have not lost?
Searching for what's not lost, distrust, distrust!

Thou art the letters, names and the book
Prophets and angels your word undertook;
Just sit still, this futile search let go
You are the house, master and foe
Essence and form, celestial and from earth
Always eternal, in death and at birth.

If you want to see the beloved's face
Polish the mirror, gaze into that space
In these truths, the secrets you weave
Are your punishments, yourselves deceive.

Shams-e Tabrizi, is the world Emperor
Seekers of his grace are behind which door?

This graceful King showers you with gifts
Unbeknownst to you, your souls uplifts.

مستوق بهین جاست بیائید بیائید	ای قوم بچ رفته کجائید کجائید
در بادیه سرگشته شاد چه هوئید	مستوق تو همسایه دیوار بدیوار
هم حاجی و هم کعبه و هم خانه شائید	گر صورت بی صورت مستوق بینید
یک بار ازین خانه براین بام برآئید	صد بار ازین خانه بدان خانه برقعید
اول درخ آئینه بصیقل بزدائید	گر قصد شادیدن آن خانه جاست
کو گوهری از جان اگر از بجز بکشید	کو دسته ای از گل اگر آن باغ دیدید
افسوس که برگنج شما پرده شائید	با اینده آن رنج شما گنج شاد باد
چون قرص نرزا برسیه باز برآئید	بجید نهان گشته دین توده پر خاک
اشکال عجایب که شماروخ فرمائید	سلطان جهان مغنه تبریز نماید

O Pilgrims, thou art where, thou art where?
The Beloved is neigh, come hither, come hither.
Thy beloved is thy neighbor, behind the wall
Lost in the desert, you are seeking and you fall;
If that lovely faceless face you once see
Pilgrim and shrine and house you know are all thee.
From house to house, you sought for proof
Yet never ascended up to the roof.
If it is the house of soul you seek
In the mirror see the face that's meek.
If you've been to the garden, where is your bunch?
And where your soulful pearl if at sea you lunch.
With all this pain where is your gain?
The only veil, yourself, remain.

Hidden treasure chest, buried in soil
 Why let dark clouds full moon spoil?
 King of the World, to you will show
 Magical shapes, in spirit you grow.

از بستر خدا عشق دگر یار دارید	در مجلس جانان بکر کار دارید
برگز بجز آن یار دگر یار نگیرید	انکار جوئید و بدان کار دارید
یار دگر و کار دگر کار محالست	در مجلس دین مذہب کفار دارید
بر عارض جان شرف دل سخت عجورست	با غیرت اور و سوی افیار دارید
یک نیم جهان کرکس و نیمش حوردا	ہن چشم چو کرکس سوی ہر دار دارید
کز لطف میفشانند و کر جیب کشید	گلگونہ اورا بجز از خار دارید
ہر دوسہ را بحث و تشکر بخوانید	برگشودہ راستہ دور و سالار دارید
او یار وفا نبود کز یار ہیزد	آن دہ دلہ را محرم ہر ایدار دارید
چون طلعت شمس الحق تبریزیدید	خود را نگران محل و گلزار دارید

For the love of God, no other love seek
 In the abode of Soul, no other task seek
 Other than the Beloved, never seek another mate
 Seek not to doubt, trivia make you weak.
 Another love, another task, is an impossible fate
 In thy Godly faith, seek not doubt's stench & reek
 In soul's territory, heart's courage is great
 With such courage turn from strangers and paths oblique.
 Half the world like vultures, half carcass-like wait
 Cast not vulture's eyes upon the dead and the meek.
 If seduces with looks, with features and trait

Try to see the thorns in that rosy cheek.
 Upon temptations dwell not, nor debate
 Don't make a leader from every lost freak.
 Trust not the one who turns from love to hate
 Secrets of your heart with such do not speak.
 If the Light of Shams shone upon you of late
 Concern not yourself with this passing garden's state.

میرید میرید دین عشق میرید
 میرید میرید ازین مرگ شرسید
 میرید میرید ازین نفیس میرید
 یکی تشنه گیرید پی حسنه زندان
 میرید میرید به پیش ش زبیا
 میرید میرید ازین ابر بر آئید
 دین عشق چو میرید همه روح پذیرید
 ازین خاک بر آئید سخوات گیرید
 که این نفس چو نبی است و شاه چو اسیرید
 چو زندان شکستید همه شاه دامیرید
 بر شاه چو خردید همه میرد و زیرید
 چو زین ابر بر آئید همه بدر میرید
 نموشید نموشید نموشی دم مرگست
 همه زندگی آنت که خاموش نفیرید

Go and die, go and die,
 For this love go and die,
 When in this love you die
 You will let spirits fly.

Go and die, go and die,
 Fear no death, don't be shy
 When in this dust you lie
 Your spirit will soar up high.

Go and die, go and die,
 Let this existence pass by
 This existence is your tie
 And prisoners you and I.

With an axe cut the tie
And this, your prison, defy
When your chains you untie
With Kings, identify.

Go and die, go and die,
The handsome King satisfy
For the Lord when you die
Your glories multiply.

Go and die, go and die,
Like the tearful clouds, cry
When the cloud has run dry
You are the light of the eye.

Silence try, silence try
As close as you get to die
All your life, you apply
Your sigh and silence deny.

عقل بند، بروانست ای پسر	بند بگل ر، هیانست ای پسر
عقل بند و دل فریب و جان بجا.	راه ازین بر سه نهانست ای پسر
چون ز عقل و جان و دل برخاستی	این یقین اندر گمانست ای پسر
سینه خود را بدست کن پیش دست	هین که تیرش ده گمانست ای پسر
سینه ای کز زخم تیرش خسته شد	بر جنبش صد نشانست ای پسر
عشق کار نازکانی نرم نیست	عشق کار پهلوانست ای پسر
ترجانی منش محتاج نیست	عشق نیکو تر جهانست ای پسر
که روی بر آسمان او ریس و آ	عشق نیکو نزد بانست ای پسر
شمس تبریز آید و جان شادمان	چونکه با شمس این قرانست ای پسر

That barbed wire on your path is the mind
Cut the wire and your path clearly find.

Came the command from yet a higher estate.
 You who have fulfilled all my desires
 Yet another desire, my heart infatuate.
 Your beautiful face is another country
 The curl of your hair yet another state
 Such country and such state I shall seek
 Till government takes yet another trait.
 Every dawn the rising sun, Thy slave
 At your feet yet another time will prostrate
 With praises of Thee and those in Thy Court
 This world, itself yet another time elate.
 How joyous the time that I silence my voice
 Spirit's voice my soul with joy inflate.
 I shall pack my bags, leave this world for that
 Witness the order that Thou will create.

نغماری را که می جویم بجاننش	نی بسیم میان حاضرانش
کجارت ادمیان حاضرانست	درین مجلس می یابم نشانش
نظرمی افکنم هر سوی دهر جای	نی میم اثر از گلستانش
مسلمانان کجاش آن نگاری	که می دیدم چو شمع اندر میانش
بگو نامش که هر که نام او گفت	بوقت مرگ شیرین شد دمانش
خنک آنرا که روی او پیوسید	بگور اندر نو پس استخوانش
ز رویش شکر گویم یزمویش	که چاکر شد بدین هر دو جانش
زمینش گر نی بیند عجب نیست	که میگردد بدین عشق آسانش
بگو القاب شمس الدین تبریز	مدار از گوش مشتاقان نهانش

With all my soul I search and seek
 My environ my eyes do trick
 Where is it gone? Why is it missed?
 Nowhere to be found in this earthly feast

In every direction I glance and peek
 Yet its signs to me don't speak
 O pious men, where is that beauty
 That like a candle glows in duty.
 Affirm that name, whoever thus repeat
 To him even death will taste soft & sweet
 Whoever once that face has kissed
 His bones are blessed in gravely mist.
 Which do I praise? That face or hair?
 Whom both worlds enslave and spare.
 No wonder the earth falls out of sight
 Love transmutes all to celestial light.
 Praise Shams-e Tabrizi far and wide
 From seekers his face do not hide.

بازگشت دیم خوش بال و پر جان بخش بر سرگردون زدیم خمید و لیوان بخش هزبد جان بازگشت سوی سلیمان بخش یوسف جان برگشت و جد پریشان بخش چون بود انگلس که یافت دولت خندان بخش بلبل جان برگشتید نغمه و الحان بخش شکر که ما یافتیم دین دندان بخش قند و شکرمی خوریم در شکرستان بخش رو روی دل بجوی نزد بچران بخش	باز فرود آمدیم بر در سلطان خوش باز سعادت رسید و امن بار کشید دیده دیو و پری یافت ما سرودی ساقی مستان ما شد شکرستان ما دوش مرا گفت یار چونی ازین روزگار دلبر خود را می ما پرده ترخ بر فلند آن شکری را که مصریح بنید بجا بی سرو پا سروریم بی حشمتی مہتریم دل سوی تبریز شد در طلب شمشیریم
--	--

Once more I seek audience with my very own King
 Once again joyously I have spread my soul's wing.
 Once more fate and fortune will beseech
 That in this earthly camp, my tent I should pitch.

We gave credence to the angels as well as to the beast
 The soul's bird returned once more to Solomon's soulful feast.
 Intoxication by the Beloved has become my sweet abode
 Soulful Joseph's lock of hair is in an uncurling mode.
 Once a friend asked me, why thus engage your fate?
 Imagine how is the one who has found that soulful state!
 My determined Beloved unveiled his lovely face
 The canary of the soul sang his songs of praise
 The sweetness that is not found, even in dreams
 From my own very teeth, thank goodness, sweetly teems.
 Headless, footless, indeed, without retinue I lead
 In my own sweet land, sweetness to myself feed.
 My heart in search of shining Shams headed for Tabriz
 Go, go, my golden heart, your own gold seek and seize.

ای منور از جمالت دیده جانم چو شمع	از در بختم در آ تا جان برافشانم چو شمع
از هوای خنده صبح و صالت و رزق	زرد و لرزان مگر از آن نار و کربانم چو شمع
زلف چون مقراض یکش شسته جانم	بیش ازین در آتش جبران مسوزانم چو شمع
آستین و دامنم پر شد از دیبا می شمع	تا علم زد آتش دل از کربانم چو شمع
آتش خورشید را در شعل سبک	هر سحر از آغیر دیده بنشانم چو شمع
ای رخت نمرود ز عالم آتش جانم	چند سوز و در شب عید ای هجرانم چو شمع
آفتاب از خاطر شعله فروز و هری	آتش دل کربوز و رشته جانم چو شمع

چند سوزی خوشین را شمس تبریزی عشق
 ما و رای سوختن کاری نمیدانم چو شمع

Like a candle I shine, reflecting the light
 Turn my fortune so I can shed myself candle-like
 The promise of the morning breeze, of joining Thee day and night

Burning, yellow, shaking, crying and humble, candle-like.
 Thy flowing hair, like scissors sheer my soul at its height
 In this fire of separation burn me no more, candle-like.
 Pearls overflowing from the sea of my eye, fill my bosom in delight
 My burning heart sent its flames blazing upward, candle-like.
 Solar flares set in the celestial lantern, sooth the sight
 Every morn dam my tears and shed no more, candle-like.
 Thy face is spring like, thy fire sorrows fight
 How long burn in this solstice of separation, candle-like?
 From the memory of thy light, every night flames take flight
 If only my heart fire would burn, my soul desire candle-like.
 How long burn thyself Shams-e Tabrizi, thy love beaming bright
 We know of nothing other than burning up, candle-like.

بانگ رسید کیت این گفتنم غلام دل بر دل چشم رکب از پی تنگ دنام دل کوزه آفتاب و گشته کینه جام دل کردن عقل و صد چا و بته بیژد نام دل خلق گشته سلسله از طرف پیام دل روح نشسته بر درش می نگرد پیام دل جمله نظر بود نظر در غمش کلام دل مرده نامی نه فلک است مقین بجام دل جهان ترا پرورد از پی اهتمام دل	حلقه دل ز دم شبی ده هوس سلام دل شعله نور آن قرمات از شکاف دل موج ز نور روی دل پر شده بود کوخی دل عقل کل ارسری کند بادل جاکری کند رفقه بچرخ و لوله کون گرفته خلعت دل نور گرفته از برش کرسی عرش اکبر دل نیست قلندران سپر کا و بگو گفت مختل دل جمله کون مست دل گشته نبون بیل دل از تبریز شمس دین چون بر جارقان دل
--	--

I knocked on heart's door, for heart I crave
 Came, "who knocks?" I said, "heart's slave!"
 The bright beams of love shone through the door's crack
 Upon the passers by, and lit up that deep black

Wave upon wave of lovely beams, my heart was over-run
Compared to this bright light, were pale the moon and sun.
If the mind takes command, heart enslavement will demand
Will put a leash on mind and all, and hold the end in its hand.

This excitement in the world, serves only to agitate
And break loose every chain, for this joyous heartfelt state.
His body brings forth light, enthroned upon the seat of might
Soul at its door sits in delight, and reads much in that sight.

He is not a mendicant, who speaks little yet says much
Reflect upon reflections, see all that is while "nothing" watch.
All who have tasted this wine, are compelled to walk this line
Every one of stars nine, with heart's design themselves align.
From Tabriz one such as Shams, arrives for seekers of divine
Nurtures in love's vineyard, gardener of thy soul's vine.

مرده بدم زنده شدم گریه بدم خنده شدم
 دیده سیرت مرا جان دلیرت مرا
 گفتم که دیوانه نی لایق این غایتی
 گفتم که تو مست نی مگر از این مستی
 گفتم که تو کشتنی و زطرب آغوشی
 گفتم که تو زیرگی مست خیالی و شکی
 گفتم که تو شمع شدی قبله هر جمع شکی
 گفتم که شیخی و سری پیشرو ملامبری
 گفتم که بابا! پری من چه دالته شدم
 گفتم مرا عشق کجمن از بر من نقل کن
 چشمه خورشید توئی سایه که بیدم
 تابش جان یافت و لم و اشد و ثباتم
 صورت جان وقت سحر لاف می زدن نظر
 شکر کند کاخ تو از شکر حید تو
 شکر کند خاک و ذرم از فلک چرخ و نجم
 شکر کند چرخ و فلک از ملک و ملک و ملک
 شکر کند عارف حق کز همه بر دیم بقا
 از تو ام ای شمره قمر در من و در خود منکر
 زهره بدم ماه شدم چرخ و صدها شکر
 باش چو شطرنج کنان خامش و خود جلزلها

دولت عشق آمد من دولت پائیده شدم
 زهره شیرست مرا زهره تابنده شدم
 رفتم و دیوانه شدم سلسله فزنده شدم
 رفتم و سرمست شدم و زطرب آگنده شدم
 پیش رخ زنگیش گشته و اکلند شدم
 کول شدم مول شدم و زهره بر کنده شدم
 شمع نیم جمع نیم و دود پراکنده شدم
 شیخ نیم پیش نیم امر ترا بنده شدم
 در هوس بال و پرش بی پروا گردیده شدم
 گفتم آری نغمه ساکن و پائیده شدم
 چونکه زوی بر سر من بست و گدازنده شدم
 اطلس نوبافت و لم و ثمن این زنده شدم
 بنده و خربنده شدم شاه و خدا بنده شدم
 کاخ او در بر من باری داننده شدم
 کز اثر گردش او نور پذیرنده شدم
 کز کرم و نجش او روشن و نجشده شدم
 بر زبر هفت طبق اختر خشنده شدم
 کز اثر خنده تو گلشن خنده شدم
 یوسف بودم اکنون یوسف زائنده شدم
 کز رخ آن شاه جهان فرخ و فرخنده شدم

بنده بدم شاه شدم زهره بدم ماه شدم
 من چو سحر بودم نکت مهر و خنده شدم

I was dead, became alive
Was tearful, laughingly thrive
With love survive, my only drive
I have become eternal.

My eyes no longer seek
Am courageous, no more meek
Daring lion, far from weak
Shine like Venus celestial.

Said, "madness is not thy code
You don't deserve this abode."
With madness my life explode
Chains before me break and fall.

"Intoxicated, thou art not
Art not from this divine cut."
I drank my senses out
Joyously roamed in life's hall.

"Thou art not yet slain
Joy runs not in thy vein."
Before life now I remain
Slain, sacrificed and small.

"Thou art sly and cunning
Thy thoughts are wildly running."
My deception was stunning
Then rejected the external.

Said, "Thou have been a candle light
Crowds focus upon thy sight."
Sight I am not, light without might
Scattered smoke, wide and tall.

"Thou art guru and teacher
Thou art leader, head, preacher."
I am a mere creature
Thy will is my only call.

"Thou have feathers, have taken wing
Feather and wing I did not bring."
In pursuit of flight of King
Lost my feathers, now I crawl.

My beloved, old and fair
Said, "this story, me spare."
I agreed to not share
Peaceful and eternal.

Thou art the sun's source and spring
While to shade my body cling

Upon my head, hot rays sting
I feel the heart infernal.

With light of my soul aglow
My heart opened with loving flow
Weaving a new cloth to show
Against the tattered rags and all.

That divine face, at time of dawn
Many deceptions would spawn
Enslaved with a thorny crown
Beloved upon throne install.

I, thy instrument, Thee praise
Thy infinite sweet phase
In my bosom came to raze
And brought down my ignorant wall.

Praises Thee this drunken dust
Praise the stars and earth I must
Receive thy light with full trust
From luminous orbiting ball.

The firmaments are in praise
Of lords, lands, angelic gaze
Gracefully love and amaze
Compassionately, wisely, enthrall.

The wise praise the Lord well
Thus surpass all and excel
Upon the seven skies swell
Give birth to light, maternal.

I am of Thee O famed moon,
Gazing at me do not swoon
Contagious joy in me bloom
Laughs my every petal.

I was Venus, now am moon
Wallowing like a gloomy lune
Became Joseph very soon
Pregnant with hope of renewal.

As if playing a game of chess
Make your call while speechless
King of the World my life will bless
With a glance, existential.

From slavery to kingly might
From Venus to satellite
Was distant unknown point of light
Am luminous orb of love, eternal!

دو جهان داد و دهان را همه از کار برآرم	چو کی ساغر دمی ز غم یار برآرم
ز دل خار و در مردم اقرار برآرم	ز پس کوه برآیم علم عشق نمایم
من دیوانه بیدل کی بار برآرم	ز یک چاه کسی را تو پس سال برآرم
ز مکرگاه منافق سر ز تار برآرم	چو از ان کوه بلندم مگر عشق میندم
سرودل زان بنیادم که سوز بار برآرم	بر من نیست من و ما حد هم بی سرو بی پا
که من از هر سر سویت سودتار برآرم	چو تو از کار فزانی سرو دستار نهائی
نذر و جنگ پوشم صفت پیکار برآرم	بله این کجاست غم و شوم چو می عشق بوشم
که من از جانب مغرب مه انوار برآرم	تو زیگانه چو لنگی ز شب تیره چو تری
که بیا هو می غم و شوم از سوزار برآرم	بله شمس الحق تبریز چنانم ز غمت

Like a connoisseur I shall seek the bouquet of that wine
Both worlds and their dignitaries I shall put out of line.
I'll climb the tall mountain and of love raise the sign
With a humble and clear heart I shall sigh and confess
If for a year or so in the bottom of a pit confine
The mad heart-stricken me, emancipation shall press.
Since I have committed to climb that incline
Upon any opposition my resolve shall impress.
I and thou, heart and body, I myself do not define
With head and heart stay away from this corporal regress.
With your demands you also give the means and the design
Wherever I look, all I see is your loving kindness.
When I drink from the wine of love, every moment I silently resign
I put on my armor, ready for war, in battlefield I seek success.
Why, against the untimely and the dark night I am fearless
Because even from the west you cause the moon rays to shine.
O Shams-e Tabrizi this sapping separation of mine
Has caused me to go into the marketplace, noisy and restless.

تلفی بکند شیرین ز قلم	خالی نکند از می و بهم
عریان بکند هر صبحدی	گوید که بیا من جامه کنم
در خانه جهد هلت ندید	او بس بکند پس من چکنم
از ساغر او کجیست دلم	وز دیدن او جانت تنم
تنگست مرا بر هفت فلک	چون میرو داد و پیس بهم
از شیرۀ او شیرست دلم	وز عربده اش شیرین سختم
می گفت که تو در چنگ منی	من ساختمت چونت ز غم
ن چنگ تو ام بر هر کسین	تو زخمه زنی من تن تنم
تو مثل سما من مثل زمین	کز لطف تو است سر و ستم

Away bitterness, keep my taste sweet
 My mouthful of wine, never deplete
 Unveil and disrobe my morning gown
 Naked come forth, and the dawn greet.
 In the house of efforts there is no chance
 He ceases not, my goals how can I meet?
 In that wine, I find, my treasures lie
 Seeing His face my soul will complete.
 Not enough room in the seven skies
 When He makes my garment his seat.
 From His essence I am Lion-Heart
 My sweet songs simply his roar repeat.
 He said, "you are the harp in my grasp
 I, your maker, play you to my beat."
 I am your harp, and each vein is a string
 Pluck my strings, this of Thee I entreat.

**You are the sky and I am the earth
From Thy grace grows my barley and wheat.**

روز تا فکر من اینست و همه شب بستم
از کجا آمده ام آمدنم بجز چو
مانده ام سخت عجب که چه سبب ساخت
آنچه از عالم علویست من آن میگویم
یا مرا بر در مخانه آن شاه برید
تخت آن روز که پرواز کنم تا بروست
کیست آن گوش که او می شنود آوازم
کیست ده دیده که از دیده بیرون می رود
تا تحقیق مرا منزل و ره تنائی

می و صلم بچنان تا در زندان ابد
نه بخود آدم اینخبا که بخود بازدم
تو سپندار که من شعر بخودی گویم
شمس تبریز اگر روی بن تنائی
در میان مرغ و معشوق بهینت حجاب
پریه من می بدرم و مبدع از خایه شوق
بیش ازین قالب مردار چکارست مرا
مرغ باغ ملکوتی نیم از عالم خاک
نفس را یار بگیرم که ازین قلمیست

که چرا غافل از احوال دل غوثیستم
بکجا میروم آهسته تنائی و طعم
یا چه بودست مراد وی ازین ساختنم
رخت بر بسته بر آنم که بدانجا فکرم
که خمار من از انجاست همانجا شکم
بهوای سر کوشش پرو بالی بزم
یا که است سخن میکند اندر بهتم
یا چه شخصست نکویی که منش پریه بزم
یکدم آرام بگیرم قفسی دم بزم

از سر عریده مستانه بهم در شکم
آنکه آورد مرا باز برو تا و طعم
تا که هشیارم و بیدار یکی دم بزم
بالتداین قالب مردار بهم در شکم
وقت آنست که این پرده بیکسو فکرم
که وجودم همه او گشت من این پر بزم
نیستم ز اغ و زغن طوطی شیرین سخنم
چند روزی قفسی ساخته انداز بزم
ببرم صحبت هندو که ز ملک ختم

ای نیم سحری بوی وصالش من آر
تا من از شوق قفس را همه در هم شکم

Everyday I meditate upon this, and every night I groan
Why is my own existence to myself the least known?

Whence have I come, why this coming here?
Where to must I go, when will my home to me be shown?

I am in desperate awe, why was I ever created?
For this, my creation, whatsoever was the reason?

Whatever is of the celestial realm, of that I speak
I am ready to go, my clothes are packed to be away thrown.

Why, take me to the tavern of that mighty King
I am drunk of that aroma, only by that wind may be blown

Joyous be that day that in search of the beloved
I take wing towards that land, upon that air I am flown.

Where is that ear that can hear my speech and song?
Who is the one who puts voice in this mouth of dust and stone?

Who is in these eyes through which gazes out to see?
Who is the one who wears this garment of flesh and bone?

Until I am lead without a doubt to my way home,
I will hold my breath, will only complain and moan.

Let me taste the wine of eternal communion
Cry out in drunkenness, intoxicated, broken, alone.

I did not come here on my own accord, nor will I thus leave
He who brought me here, shall return me to my very own.

Think not that I write these verses in a sober state
If sober, such seeds I could not possibly have sown.

Shams-e Tabriz, if you show not your face here and now
My earthly corpse, by God, I shall surely disown.

Between my beloved and I this is the only veil
It is time to unveil and disrobe the light that brightly shone

With extreme joy I tear and shred my earthly garment
By casting of my clothes, into the glory of my soul I've grown.

I wear this earthly corps for what use, to what avail?
I am not a cawing crow, of heavenly birds is my tone

I am a bird of Paradise, I am not of the earthy realm
For a few days imprisoned in my cage of flesh and bone.

My soul is my guide, for my soul is of that abode
I will not speak of the earthly, I am of the unknown.

The fragrant morning breeze brings news of union
With joy and with song I'll leave this cage, this earthly throne.

چه تدبیرای مسلمانان که من خود را میدانم	نه ترسا و بدو دینم نه کبرم نه مسلمانم
نه شرقم نه غربم نه بریم نه بصریم	نه ارکان طبعیم نه از اطلاق کردیم
نه از خاکم نه از بادم نه از انجم نه از آتش	نه از عرشم نه از قرشم نه از کونم نه از کانم
نه از دینی نه از عصبی نه از جستی نه از دورنج	نه از آدم نه از حوا نه از فردوس خواهم
مکانم لا مکان باشد تا غم بی نشان باشد	نه تن باشد نه جان باشد که من از جان جانم
دوئی از خود بدون که دم کی دیدم دو عالم	یکی جویم کی گویم کی دامن کی خوانم
ز جام عشق سرمستم دو عالم رفت از دستم	بهر زندگی و تلاشی نباشد هیچ سامانم
اگر در عمر خود روزی بی او برآمدم	از آن وقت و از آن ساعت هر چه بشانم
الا ای شمس تبریزی چنان مستم درین عالم	که هر مستی و تلاشی نباشد هیچ دامنم

Why think thus O men of piety
I have returned to sobriety
I am neither a Moslem nor a Hindu
I am not Christian, Zoroastrian, nor Jew

I am neither of the West nor the East
Not of the ocean, nor an earthly beast
I am neither a natural wonder
Nor from the stars yonder

Neither flesh of dust, nor wind inspire
Nor water in veins, nor made of fire
I am neither an earthly carpet, nor gems terrestrial
Nor am I confined to Creation, nor the Throne Celestial

Not of ancient promises, nor of future prophecy
Not of hellish anguish, nor of paradisiac ecstasy
Neither the progeny of Adam, nor Eve
Nor of the world of heavenly make-believe

My place is the no-place
My image is without face
Neither of body nor the soul
I am of the Divine Whole.

I eliminated duality with joyous laughter
Saw the unity of here and the hereafter
Unity is what I sing, unity is what I speak
Unity is what I know, unity is what I seek

Intoxicated from the chalice of Love
I have lost both worlds below and above
Sole destiny that comes to me
Licentious mendicancy

In my whole life, even if once
Forgot His name even per chance
For that hour spent, for such moment
I'd give my life, and thus repent

Beloved Master, Shams-e Tabrizi
In this world with Love I'm so drunk
The path of Love isn't easy
I am shipwrecked and must be sunk.

من این نقاش جادو را نمیدانم	من این ایوان تو را نمیدانم
من این خوشنوی بدخوار نمیدانم	کسی کرد گریبانم کسی دارد پشیمانم
من این جان طرب جو را نمیدانم	مرا جان طرب پیشه است بی مطربان
که من این شیر و آهوار نمیدانم	کبی شیر می همی جان پیش کلاه آهوار
نگو کور او بدگو را نمیدانم	مرا گوید کبی مشفق بدست گویند بگور
من این زن را و آن شور را نمیدانم	زمن چون زن فلک چون شمع و چراغ
که غمزه چشم و ابرو را نمیدانم	مرا آن صورت فیضی با بر و نکته می گوید
که من آن دست و بازو را نمیدانم	زدست و بازوی قدرت بهر دم ترمی
که با تو سنگ دلو را نمیدانم	بیای شمس تریزنی کن سنگین دلی بکن

Multi-layered existence I know not, I know not
The magical artist of time I know not, I know not
Hardship, struggle, confusion, I am taught, I am taught
Congenial moodiness I know not, I know not

My soul is after joy
Entertainers will employ
This joy seeking existence I know not, I know not
This lion in me instills fear
The world is a herd of deer
This lion and herd of deer I know not, I know not

I hear the warning of a friend, "your foes conspire and plot"
Conspiracy, friend and foe I know not, I know not

Earth is wife, sky man, being their child is my lot
This man and wife and this child I know not, I know not

This hidden face, gorgeous lashes
The arched brow, eye that flashes
The moving brow and talking eye I know not, I know not
Powerful arm, the nimble bow,
Put in flight temporal arrow
Bow and arrow and arm and time I know not, I know not

Shams-e Tabrizi, to you I'm brought
With your hardness I am distraught
That shining gem, this hard rock, I know not, I know not.

امروز صبا خویش زیگانه ندانم	مستیم بد انسان که ره خانه ندانیم
در عشق تو از عاقله عقل برستم	جز حالت شوریده و دیوانه ندانیم
گفتند درین دامن کی دانه نداشت	و دامن چنانیم که ما دانه ندانیم
امروز ازین نکته و افسانه نمونید	کافون نپذیرد دل و افسانه ندانیم
چون شبانه چنان بخت در آن لعل دل با	کز خودی آن زلف تو از شان ندانیم
با مشعل عشق که کورانش نبیند	جز نقص خدا کردن پروانه ندانیم
باد و دلم بر سر که چندم در حسین	کز یاد تو ما باده و پیانه ندانیم
در راه اگر غرس اگر شیر و پلنگ است	ما شیوه بجز حله مروانه ندانیم
شمس الحق تبریز بد و رطل بیایی	تا بار دگر جرعه ز نخلانه ندانیم

We today from strangers cannot divide
 So drunk that we don't know where we reside.
 In this love, we departed our very mind
 Madness and desperation we cannot hide.
 In this trap they said there is a hidden bait
 So trapped, we are the bait they implied.
 Spare us the moral of this story
 Stories and fantasies our hearts deride.
 Your brush combed the fibers of my heart,
 Ecstatic, brush from the hair cannot divide.
 Flame of love unseen by the blind at heart
 To the flame, the moth must glide with much pride.
 Give us wine and ask us not how many cups
 In this love cup and wine are both denied.
 On the path bears and lions, vicious cougars,
 Courage our guide, on the path forward we ride.
 Shams-e Tabriz this flowing wine supplied
 Once again cup and keg ain't identified.

ترک من خراب شکر و مبتلا کن خواهی بیا خبشا خواهی به جهان کن بگزین ره سلامت ترک و بهان کن بر آب دیده ما صد جانی میان کن بشد کس نکوید تیر خو بهان کن ای زرد روی عاشق تو صبر کن پس من چگونه گویم کاین درد را و کن از برق آن زمرودین دفع آرد کن تا یخ بود علی کو تنبیه به العال کن	رو سربند بیالین تنها مراد نا کن ما نیم موج سودا شب تابور تناسا از من گریز تا تو هم در بلا نیفتی ما نیم دآب دیده در کج غم خیزد خیره کشتی است مارا و در دلی چو غا بر شاه خوبه بیان واجب فائز در دست غیر مردن کازاد و انباش که اثر دماست در دشت چن بند بس کن که بخودم من و تو هنر فرانی
---	--

Go to sleep
Leave me alone
At nights I leap
Up, on my own.

With waves of desire
Day and night, all alone
Compassion inspire
Else vengeful fits are thrown.

From me run away
Afflictions I've sown
For wholeness must pray
Else hardships are grown.

With my tearful eyes
And melancholic groan
Well of tears shall rise
Waterwheels have known.

My beauty, my fill,
Has a heart of stone
Heartlessly will kill
Yet remain on her throne.

My beloved and queen
Deserves not her throne
To her lover is mean
Patient, kindly, my tone.

Death and another pain
Incurable, we are prone;
I, speechless remain
Afflicted in this zone.

The dragon on the path
Keeps treasures on loan;
Defied the dragon's wrath
When love's treasures shone.

Leave me alone in my state
Spare me this debate
You speak of skull and bone
And punish the lover's moan.

آن دلبد من آمد بر من
 گفتم تفتی امشب تو مرا
 گفتا بروم کاریست مهم
 گفتم بخت اگر تو بروی
 آخر تو شبی رحمی نکنی
 رحمی بکند چشم خوشش تو
 گفتا چکم چون ریخت قصا
 مز یختم و جسد خونی نبود
 هودی نشود مقبول خدا
 گفتم چه ترا قصد است بجان
 تو سرو و گل و من سایه تو
 گفتا نشود فتنه بانی من
 اسحاق بنی باید بودن
 من مشتقم و چون ریزم ز تو خون
 بامرگ کن تو روی ترش
 ثان تا نطپی در چنبره من
 این گفت و بشد چون باد صبا
 اسحاق منی من والد تو
 گفتم چه بود گر لطف کنی
 گفتا که غمش کاین جنگ خاک
 باقیش بگو تا روز دگر

زنده شد از تو بام و در من
 ای فتنه من شور و شرم
 در شکر مرا جان و سدم
 امشب نزید این پیکر من
 بر رنگ رخ همچون زر من
 بر موج این چشم تر من
 خون همه را در ساغر من
 در طالع من در اختر من
 تا او نزود در محبهر من
 جز خون نبود قتل و خوردن
 من کشته تو توحید من
 جز ناله ای ای چاکر من
 قربان شده بر خاک دین
 زنده گفتم در محشه من
 تا شکر کند از تو بر من
 ثان تا ترمی از خنجر من
 شد آب روان از منظر من
 کی بگفت ای گوهر من
 آهسته روی ای سرو من
 لنگانه رود در محسن من
 تا دل نبرد از مصدر من

خامش که اگر خامش کنی

در بیشه قدا این آذر من

My beloved came to my side
Revived the place where I reside
I said tonight you are my fellow
My temptress, my joy implied.
Said, work of some import, dear
I have now identified.
I swear to God, if you depart
I will not last, with you denied.
At least for a night, show some mercy
For the misery I cannot hide;
Bestow your eyes' mercy upon
The tearful waves my eyes have cried.
Said, fate has shed many man's blood
I am powerless, though I've tried.
Like Mars, there is naught but blood
Even the stars to me confide.
No incense will reach the Gods
Till its aroma spreads wide;
Since you demand no less than life
Eating blood, I will abide.
You are the shrub, and I, your shade
I, sacrifice, and you my bride.
Said, sacrifice worthy of mine
Is a rarity, not all who died;
Only the likes of Isaac can
Towards my gate in death glide.
I am Love and demand your blood
Resurrect your soul when I decide
Angel of death do not oppose
I'll be glad to have you beside.
Hark, your heartbeat stops in my hand
Hark, my dagger will not be defied.
Having said this, as the morning breeze
Like flowing waters depart and divide.
You are my Isaac, I your father
I'll be by your side, with care and pride.
I said, favor me O Master
Go slowly, by my side ride;
Said, behold this world in my sight
Limping along with one leg tied.
Say no more now, till another time
Or I'll fall for love so magnified.
Be still, and be extinguished
Else your fire spreads untried.

ای مهربان ای یار من ای یار بی زخما من	ای یار من ای یار من ای یار بی زخما من
خوش سروی در جان من چنان مکنی همان	خوش سروی در جان من چنان مکنی همان
هم مونس غمخوار من هم دولت خندان	هم مونس غمخوار من هم دولت خندان
ای شبروان اشعلد دیوانچان را	ای شبروان اشعلد دیوانچان را
هم رهنی هم رهبری هم ماهی هم شری	هم رهنی هم رهبری هم ماهی هم شری
ای جان من ای جان من سلطان من سلطان	ای جان من ای جان من سلطان من سلطان
ای خاک تو افلاک من ای ذبیر تو تراک	ای خاک تو افلاک من ای ذبیر تو تراک
گوید بیا شدی بگو گویم چگونه پیش تو	گوید بیا شدی بگو گویم چگونه پیش تو
گر گنج خواهی سر نه در عشق خواهی جان	گر گنج خواهی سر نه در عشق خواهی جان
ای مهربان تو دلسوز من ای لطیف تو غمخوار من	
ای دین ای ایمان من ای مهربان من	
و آنکه که صد چندان من بکشد است از بس	
ای منزل هر قافله ای قافله سالاران	
هم این سری هم آن سری هم گنج استنهار	
دیدی ای بی پایان من بالاتر از پندار من	
ذوق دل غمناک من شوق بچه سهراب من	
گوید بیا حیل مجرای بنده طراز من	
و صف در آویس مجرای حیدر کرار من	

O friend of mine, O friend of mine,
O heedless lovely dread of mine
Compassionate unwed of mine
Thy grace, worrisome head of mine.

Most welcome is this soul of mine
My cure, filling this hole of mine
O faith and control of mine
Thou rich ocean bed of mine.

Caring companion of mine
Happy dominion of mine
A thousand opinion of mine
Union of this spread of mine.

To night-travelers, the light
And to the disturbed, delight

**Where caravans stay the night
Caravan guide and head of mine.**

**Thou leader and opposition
Moon and Jupiter's position
Thou reality and vision
Thou precious bread of mine.**

**O thou soul spring of mine
O king of mine, O king of mine
O endless pearl string of mine
Higher than lofty head of mine.**

**Thy ground is this sky of mine
Thy poison, drug and high of mine
This heartfelt sigh and cry of mine
Joy of secrets, unread of mine.**

**I was asked to give account
Of such worthless small amount
Seek not deception, be blunt
"My subject", this Thou said of mine.**

**Your head for treasures makes design
For love put your life on the line
Align yourself with the divine
O brutal beastly friend of mine.**

عشق تو آورد قیج پرز بلای دل من	گفتم من بی نخورم گفت برای دل من
دادی معرفتش با تو گویم صفتش	تج کو ازنده و خوش همچو دغای دل من
از طرف چرخ بین آمد آن روح این	پیش دیدم که بین کار و کیای دل من
گفتم ای سده خدای روی بهر کس منا	شکر دشا کرد مرا برضای دل من
شادوی کان به من آید مژگند من	باز گشاید ز کرم بند قبای دل من
عشق چو خونخواره شود رستم چار شود	کوه اخد پاره شود آه چه جای دل من
گفتم ای داده دو لایق هر پنج دنا	نیست مرا جز تو و دای تو و دای دل من
میوه بر شاخ شجر هست که ای دل او	روی چو زرشک چو خون میگوی دل من
شاد شوای شاد جهان منفر بر زمین	شمس خاتین که توانی نور و صفای دل من

O Love, you brought forth a jug
Filled with the ache that my heart clog
I won't drink this wine, this drug!
Drink but for my heart's sake!

From this wine poured me a cup
Wisely his praises I brought up
Bittersweet, pleasing to sup
Like the praises my heart would make.

From the Wheel of Fortune and fate
Stepped forth a Soul so great
I ran forth to demonstrate
The rewards my heart had at stake.

O Divine Secret, of Thee I ask
Yourself for crowds do not unmask.

**Praised and thanked me for my task
For my heart's sake, thus He spake.**

**I was pleased that my Beloved's face
Towards my home its path would trace
And opened up with much grace
The veil covering my heart break.**

**If Love for blood may thirst
Brave warriors are curst
Mountains spontaneously burst
In such place my heart quake.**

**O Thou the bringer of cure
Pleasure and pain you endure
Only in you I am secure
Thou can cure my heartache.**

**Every fruit if only tries
My heart's ache can realize
Melancholic face, bloodshot eyes
Streams form heart's bloody lake.**

**King of the World put away tears
The Pride of Tabriz appears
Light of Truth, Shams, now nears
Thy light my heart will wake and take.**

شورید کرد و عقل او آشفته کرد و خمی او	ای عاشقان ای عاشقان انگس که بنیده می
بر روی او سر پویان شود چون آب اندر جگه	ممشوق با جویان شود و کان او ویران شود
گر طالب حق گشته ای بر بوی او بر بوی او	هم خویش را بیگانه کن هم خانه را ویران کن
زیرا درین دام فراموش گشته ام خمی او	و عشق جانان جان بدیده بی عشق گشته ام
آنکو چنین بخورشد نایافت شد واری او	و عشق او محزون شود و سر گشته چون کبر او
ای مرد جسته و خمی من پیش و جسته و خمی	من دست پا انداختم و جسته و خمی و خمی
چون خوش نباشد آن کی گشت و تنگی او	عشقش دل پرور در ابراف نه بدید
بست دست جادوان آن غمزه جادوی او	بر سینه دارا خست او بر رخ بهار است
شیران زده دم بر زمین پیش مکان کوی او	شاهان همه سکین او و خوابان قراضه چین او

Lovers alas, lovers alas
Whoever sees that faceless face
Confusion in him amass
Desperation will embrace.

For beloved cross every pass
Worldly affairs slow their pace
A flowing brook amidst the grass
Flowing tears his face shall trace

His ego is shattered glass
Self-estranged, himself deface
Sense the Divine in spirit and mass
If he is truly seeking grace

Love can withstand molten brass
Gives his own soul in this chase
Through this trap lovingly pass
And find himself beside that face

With love himself will embarrass
Lost in time and in space
There's no cure, potion, herb or grass
For one who's lost his earthly base

And his prize, to reach that class
In this futile endless race
Until death too will come to pass
And move him to that place.

The love that hurts will never pass
It is a very special case
Transcendent love has its own class
The aching heart is wrapped in lace

Run out of sand many hourglass
Many a dream lost in space
If miracle shall come to pass
Every magic shall displace

There is no king and no palace
Facing that graceful faceless face
Brave lions cry out alas
Beside the dogs guarding that place.

آن دل که گم شد ست هم از جان خویش جو	آن دل که گم شد ست هم از جان خویش جو
از تخت تن بدن شود بر تخت جان نشین	از تخت تن بدن شود بر تخت جان نشین
اندر شکر نیابی ذوق نباشد پیش	اندر شکر نیابی ذوق نباشد پیش
نقست از رسول که مردم معاوند	نقست از رسول که مردم معاوند
ای آنکه ماندای تو در اول قدم هنوز	ای آنکه ماندای تو در اول قدم هنوز
ای بی نشان محض نشان از که جویت	ای بی نشان محض نشان از که جویت
برقی که بر دل آمد و دل بیقرار شد	برقی که بر دل آمد و دل بیقرار شد
منصود هر دو عالم و مطلوب روزگار	منصود هر دو عالم و مطلوب روزگار
ای شمس دین و مغز تبریز یان کرم	ای شمس دین و مغز تبریز یان کرم

The heart that you've lost, seek from your soul
 Your life's serenity seek from your soul
 Abdicate body's throne, and put on your soul's crown
 Traverse the skies, Saturn of your soul extol
 Sugar's incomplete, it only tastes sweet
 When between your teeth, on your tongue roll
 Prophetic message divine, people are golden mine
 Seeking your golden vein, should become your goal
 You who are still, for journey have no will
 Take that first step, pay your highway toll
 Thou who art divine, are without a sign
 Forgive my decline, with mercy control
 With lightning spears, set my heart in fears
 My flowing tears shall fill my life's bowl
 Purpose of both worlds, while your life unfolds
 Friend nor stranger holds, your soul knows your role
 Shams-e Tabrizi who art complete and whole
 With thy graceful word enthrall my soul.

ای شده غمزه در جهان دور شود و دور شو	یار و نگار و برت دور شود و دور شو
خلق منم خانه منم دام منم دانه منم	عاقل و دیوانه منم دور شود و دور شو
کعبه اسرار منم جبهه دستار منم	راهب زنار منم دور شود و دور شو
میر منم پیر منم بسته بزنجیر منم	صاحب تدبیر منم دور شود و دور شو
شام منم روز منم عشق جگر سوز منم	شمع دل افروز منم دور شود و دور شو
روضة منم حور منم نار منم نور منم	جنت معمور منم دور شود و دور شو
قال منم حال منم دال منم ذال منم	غیر احوال منم دور شود و دور شو
یار منم فار منم دلبر و دلدار منم	خنجر منم خار منم دور شود و دور شو
فصل منم فصل منم فرج منم اصل منم	عتل منم نقل منم دور شود و دور شو

O blaze of the world you are dear, you are dear
O beholding the beloved, keep near, keep near

I am the creation, I am the house
I am the trap and the mouse
I am wise and mad, stay here, stay here

I am the secrets you can't see
Cloak and turban are both me
I am the cloister and the monk, do appear, do appear

I am mortal, I am old
Chains and shackles my feet hold
I make plans, don't disappear, don't disappear

**I am the noon, I am the eve
Fire of love with my heart receive
I am the candle giving light, stay clear, stay clear**

**I am the prayer and the angel in flight
I am the fire, I am the light
I am the Promised Land, so dear, so dear**

**I am here, I am to be
Alpha and Omega are in me
I am aware of the others, keep near, keep near**

**I am the acquaintance and the friend
The lover and beloved in the end
I am the flower and the thorn, don't fear, don't fear**

**I am the season and temporal train
I am the minor, I am the main
I am the mind and the story, be here, be here.**

حیلت با کن عاشقا دیوانه شود دیوانه شو
بهم خویش را بجای کن بهم خانه را ویران کن
رو سینۀ چون سینا هفت شب ایستگنی با
باید که جلد جان شوی تا لایق جانان شوی
آن کوشوارش ابدان بمصیبت عارض شد
چون جان تو شد در هوا ز افسان شیرین با
تولید القبری برو تا لیلۀ القدری شوی
اندریشت جانی رود آنکه ترا آنجا برد
قفل بودیل هوا بنفشاد و بر دلها

چون عاشقان می را همی از گانه سیر خورد
بنگن عرض کرد چه می آید که در دای تو
بنواخت نغمه مصطفی آن مستن حانه را
گوید سیاهان متر ایشو لسان طیر را
گر چه بنا بد صنم پر شو از و چون آینه
تا کی دو شاخ چون غمی تا کی هر سید کیم
شکرانه دادی عشق را زان گنهای دالها
یکت مدتی از کان بدی یکت مدتی حیوان
ای ناطقه بر بام رو تا کی روی به بام

و نذر دل آتش در آ پروانه شو پروانه شو
و آنکه بیا با عاشقان به خانه شو به خانه شو
آنکه شراب عشق را پیانه شو پیانه شو
گر تو سوی مستان شوی مستانه شو مستانه شو
گر گوش و عارض بادت دروازۀ شود دروازۀ شو
فانی شو چون عاشقان افسانۀ شوافه شو
چون قدر مرار و اح را کاشانه شو کاشانه شو
ز اندیشه بگذر چون قضا پیشانۀ شو پیشانۀ شو
مفتاح شو مفتاح شود ندانۀ شود ندانۀ شو

در بزم ادگری روی مردانه شود مردانه شو
خرمهره نار و قیتی در دانه شود در دانه شو
کس تر ز چو بی نیستی خانه شو خانه شو
وامی ز تو مرغی در دروازۀ شود دروازۀ شو
در زلف بکشاید زخم شانه شو شانه شو
تا کی چه طرزین کبروی فرزانه شو فرزانه شو
هل مال با خود را بد شکرانه شو شکرانه شو
یکت مدتی چون جان بدی جانۀ شو جانۀ شو
گفت زبان را ترک کن ای خانه شو خانه شو

ای شمس تبریزی سیاه جان جان داری تو جا

جان را نوا بنفشاشانۀ شو شانۀ شو

Let go of deceptions O heart
Madness embrace, madness embrace
Moth-like, go to the heart of the hearth
Fire face, fire face

Make yourself a stranger
Turn your home to a manger
With the lovers of this danger
Cohabitate in one place, in one place

Open your heart like a tray
Vengeance wash away and pray
The wine of love, when down you lay
Your cup grace, your cup grace

You must become wholly a soul
To be worthy of the Divine Whole
If with the drunk you play your role
Drinking chase, drinking chase

The bead from the ear-ring
With cheek will speak and sing
If cheek and ear you seek and cling
Mother-of-pearl make your space

When your soul flies easy
From this, our sweet fantasy
Like lovers in mortal ecstasy
Your story trace, your story trace

Go from this night of the grave
And the Divine Night brave
And like Divine, spirit crave
Make that your base, make that your base

Your mind will first imagine
Then will draw you therein
Trade mind and fate in your within
Onward race, onward race

A lock with an invisible bar
Enchains our hearts, keeps us afar
Become the key, the key you are
Like saw teeth brace, brace!

Lovers their wine draw
From cup of skull with bone straw
In such a feast obey the law
Yourself efface, yourself efface.

To call this "accident" or "chance"
Puts your essence out of balance
In your earthly reign & kingly dance
Choose staff or mace, staff or mace!

Christ graced the wooden cross
Cross's gain was our loss
Such compassion cannot emboss
On wooden vase, on wooden vase.

Solomon spoke of right & wrong
In the birds' language & tongue
Soul's bird to body's trap don't belong
Bird is your ace, bird is your ace.

If graced with Beloved's affection
Like a mirror become reflection
If naked made such selection
Wrap in lace, wrap in lace.

How long crisscross like the rook?
Or like a pawn easily forsook?
Like a queen, obliquely look?
Straighten pace, straighten pace.

To love you gave with much pleasure
Every earthly weal and treasure
Forget treasure, yourself measure
For love's case, for love's case.

For sometime were mineral
Some other time were animal
Then human-like, erect & tall
Soul don't debase, soul don't debase.

O tongue may you become still
Not with speech egos fulfill
Spirit leaves tongue null and nil
No more disgrace, and nor deface.

O Shams-e Tabrizi come near
In my soul your place is dear
O King, my soul to joy steer
With regal grace, with regal grace!

*© Shahriar Shahriari
Vancouver, Canada
July 21 & October 21, 1998*

من غلامم فترم غیر فتر هیچ مگو	بیش من خبر سخن شعله و کبر هیچ مگو
سخن ریخ مگو جز سخن کج مگو	در ازین بیخبری ریخ مبر هیچ مگو
دوش دیوانه شدم عشق مرا دید بخت	آدم نمره وزن جامه در ریخ مگو
گفتم ای عشق من از چیز دیگر میترسم	گفت آن چیز ذکر نیست و گر ریخ مگو
من بکوش تو سخنها می نهان خواهم گفت	سبب بجهان که بی جز که مبر ریخ مگو
گفتم این هوی فرشته است عجب با بخت	گفت این غیر فرشته است و بشیخ مگو
گفتم این چیست بوزیر دزبر خواهم شد	گفت می باش چنین پذیرد ز بر ریخ مگو
ای نشسته تو درین خانه پر نقش و نگار	خیز ازین خانه برون رخت مبر ریخ مگو
غیر شمس الحق تبریز مسین مولانا	مثل رخساره این نور نظر ریخ مگو

Version I

I am enslaved to fate, of all else say no more
 With a sweet tongue speak, else I plea say no more
 Speak not of troubles, of treasures tell me more
 And if of this you know not, be not troubled, say no more.

I have gone insane, Love found me, then whispered in my ear
 "I am here, cry not aloud, curse yourself not, say no more"
 I said "O Love it is other than Thee that I fear!"
 Said "it may thus appear, yet is not so, say no more
 I speak in your ear, to you brings secrets near
 Speak with your head, confirm a nod, say no more!"

I asked, "what do I see? Is it an angel or a man?"
 Said "no more an angel than a man, is another, say no more"
 "Tell me what is, why withhold? Why the flames of my torment fan?"

Said, "just be tormented, confused, say no more!
For leaving this colorful and false abode you've made no plan
Rise up and just depart, leave this home, say no more!

Mevlana see only Shams, to none other your heart pour
See the light of that divine glowing face, say no more!"

Version II

I am enslaved to fate
Other than fate say not a thing
Honey is sweet, tastes great
Other than great say not a thing

Of pain speak nothing
If joy not bring, say not a thing
If for you this has no ring
Joyously sing, say not a thing

I had once gone insane
Love whispered when saw my pain,
"I've come and will remain
Madness refrain, say not a thing."

I said "O Love, I fear
The things other than Thee here"
Said "though may thus appear
To me is clear, say not a thing

"I'll whisper in your ear
Secrets to you bring near
Nod your head and hold dear
Silently hear, say not a thing"

"The face I see so well
Angel or man? Pray do tell"
Said "this is other than angel
Nor with man dwell, say not a thing"

"Pray tell, what do I see
Else all my senses will flee"
"From senses remain free
And just be, say not a thing

"You reside in this abode
Where color & falsehood explode;
Rise up, take up the road
Pick up your load, say not a thing

"Other than Shams-e Tabriz
If ever Mevlana please,
Blow away with morning breeze
His Light seize, say not a thing!"

ای بجاری را تو جان پنداشته	حبه ای ز در را تو کان پنداشته
ای فرو رفته چو قارون در زمین	وی زمین را آسمان پنداشته
ای بیدار لبستان دیو را	لبان را مردمان پنداشته
ای ز شہوت در پیدی بچو کرم	عاشقان را چمن پنداشته
ای کرانه رفته عشق از تنگ تو	وی تو خود را در میان پنداشته
ای گرفته چشم آب از دود کفر	دو در آنور میان پنداشته
مستی شہوت نشان لغتست	ای نشان را بی نشان پنداشته
هر چه گفتم خویش را گفته ام	ای تو چون این و آن پنداشته
شمس تبسری نموده روی خود	دیدہ را بی دیدگان پنداشته

Why think this ethereal thing is the soul
And a nugget of gold a treasured goal?
In search of gold, digging deep, why?
Thinking the earth to be the sky
Why consider ghastly temptations
To be the beauty of the nations?
Why like a worm crawl with earthly lust
And consider lovers lower than dust?
Why drive love out with disgust
Think are in love, while immersed in lust?

Why let the smoke of ignorance fill the eyes with tears?
 Why consider godliness the result of ignorant fears?
 Submission to lust signifies a curse
 Then why insist this sign will disperse?
 All that I question, why, I asked of me
 Like others you thought I asked of Thee?
 Shams-e Tabrizi, show thyself, thy light
 Thou who considers eyes have no sight!

خدا یا مکه بان را بکین ده	برای ضرب دستی آهین ده
چو دست پای دقت عشق کرد	تو هشان دست پای رشتن ده
چو پر کردند گوشش باز پیغام	تو شان صد چشم بخت شادین ده
کبو تر دار نالاشند در عشق	تو شان از لطف خود برج حسین ده
ز دج و آفریت گوشها را	چو خوشش کردند تو هم آفرین ده
جگر مار از زنده آب اوند	ز گوششان تو هم ماهی بین ده
غمش کردم کربا حاجت چیست	که گویند چنان بخش چنین ده

مراد مکه و د عالم یا الهی
 تجلی جمال شمس دین ده

O God, give the players sweetness and weal
 And for the tabbla, give them hands of steel.
 For their love, they sacrifice every limb
 Of limbs O God, please give them a great deal.
 These messengers of love filled our ears
 Grant them seeing eyes and thy Royal Seal.
 These lovebirds sing and cry out their love
 Grace them with the patience that would heal.

In thy praise, they have filled many ears
 You too praise their praise and their zeal.
 They quenched the thirst of heart's flower
 Let the full moon in their skies reel and wheel.
 I am silent, please speak to me thy will
 For they say you give thus, and thus steal.
 O God, all I ask for in both worlds
 Like Shams, let me shine, be and feel.

دیدم نگار خود را می گشت گرد خانه	برداشتی ربای میزد یکی ترانه
باز غمخسوز آتش میزد ترانه ای خوش	مست و خراب و دلکش از باد و شبانه
ده پرده عراقی میزد بنام ساقی	مقصود باد بودش ساقی بدش بهانه
ساقی ما هر دوئی و دست او سبئی	از گوشه ای ده آمد بجا و در میانه
پر کرد جام اول زان باد و مشتق	از آب هیچ دیدی کاتش نزنند زبانه
برگفت نهاد آنرا از بهر عاشقانرا	آنکه بگرد مسجد و بسید آستانه
بستد نگار از وی اندک شید آنجا	شد شعله از آن می بر روی میگردان
می دید حسن خود را میگفت نیک و بد را	نی بود و نی بساید چون من بدین زمانه
شمس الحق جهانم معشوق عاشقانم	هر دم بود پیشیم جان مردان روانه

My beloved I once saw
 Around the room pace & dance
 Plucking the strings in awe
 Singing in a state of trance

Fingers fiery flame
Playing a song of old fame
Joyous, drunken, and tame
The night spirits enhance

Stylishly would amuse
Singing was the excuse
Wine was the main news
As the wine-bearers advance

A bearer of much beauty
The jug was her duty
From a corner mutely
Made her grand entrance

She filled up the first glass
A drink of molten brass;
Has it ever come to pass
Water on fire, per chance?

Put the glass in the hand
Of the Lovers, on demand
Prostrate, and then stand
Kiss the ground with her glance

He withdrew his gaze
Sipped from the wine in daze
The flaming wine would raze
His flaming head's resistance

Of his own grace was fed
About good and evil said
Neither lives, nor is dead
Unlike myself, for instance

Shams upon the world hovers
The Lover of all Lovers
In each instant discovers
Soul and Spirit in romance.

*©Shahriar Shahriari
Vancouver, Canada
September 22, 1998*

صد بار ترا گفتم کم خور دوسته پیا نه	من مست و تو دیوانه مارا که برد خانه
هر یک بتر از دیگر شوریده و دیوانه	ده شهر کی کس را بشیاری نیم
جان را چه خوشی باشد بی صحبت جانانه	جانا بخرابات آی تا لذت جان بینی
ای پیش چو تو مستی افنون من افسانه	ای لولی بر برون تو مستی می یابن
ده هر نظرش منظر صد گلشن کاشانه	از خانه برون رفتم مستیم پیش آمد
ی نیمیم ز ترکستان نیمیم ز فرغانه	گفتم ز کجائی تو تسخر زده و گفتا من
نمی ز لب دیا نمی همه ده دانه	نیمیم ز آب و گل نیمیم ز جان و دل
گفتا که بشناسم من خویش ز بیگانه	گفتم که رفیق کن با من که منت خویشم
یک سینه سخن دارم زان شرح بیهوده	من بی سر و دستارم ده خانه غمارم

I am drunk and you are mad
Who'll take us home and make us glad?
Said a hundred times, if you had
Two or three cups less, won't be bad.

In this town I do complain
Every person seems insane
In this place madness like rain
Washes wisdom down the drain.

In the tavern of my soul
Carpet of joy will unroll
My soul is out of control
When trapped in a soulless hole

Gypsy minstrel who must play
More drunk than me as I lay

Beside such drunk, I dare say
Mild is the story of my day.

I left my home in that state
My drunken ways could not wait
Every place I looked, looked great
Saw my beloved, my soul mate.

I asked "where is thy land?"
With laughter and a cold hand
"Half from the Arabian sand
And half a heavenly strand.

"Half made of water and clay
Half soul and half solar ray
Half on the shallow beaches lay
Half from the oyster's pearly play."

I asked Thee to be my friend
And change this dividing trend
Replied that "I transcend,
All divisions in me end."

I am without head or hand
I am of this drunken band
All things I understand
Describe or silently stand.

*©Shahriar Shahriari
Vancouver, Canada
April 13, 1998*

نمک را در لامکان افکنده ای	بوی مشک در جهان افکنده ای
در زمین و آسمان افکنده ای	صد هزاران غلغلۀ زمین بوی مشک
آتش در عقل و جان افکنده ای	از شعاع نور و نار خویشتن
شورش در بهر و کان افکنده ای	از کمال لعل جان افزای خویش
در میان زنجیران افکنده ای	صد هزاران روح روی روی را
چون قنیش در مکان افکنده ای	با یقین ناکسان برشته ای
خونشان در قه مان افکنده ای	چون بدست خویشان کردی خیر
بیدلان را در قحان افکنده ای	پر دلان را بپو دل شکسته ای
سوز باد عاشقان افکنده ای	شمس تبریزی بیا که لطف خود

To this world you have brought the fragrance
 Yet perfume you have hidden from appearance
 A million excitements this aroma belies
 That you have thrown upon the earth and the skies.
 From thy own radiant light and heat
 You have set fire to the mind and soul's seat
 From taking thy life-giving jewel
 The mine and the ocean have lost their cool.
 Millions of souls with radiant faces
 Have been confined to dark spaces.
 You take the certainty of fools
 And give them doubt with mental tools.
 They ply themselves with their own hand
 And with sweetness take a bloody stand.
 The heartfelt find their hearts broken
 The heartless with cries of alas are woken.
 Shams-e Tabrizi from thy kindness
 To lovers have given this madness.

ز جلد کار ما بیکار گشتی	ولا چون واقف لیسرا گشتی
چرا عاقل شدی بسیار گشتی	همان سودائی و دیوانه ییباش
که از ترقیها بیزار گشتی	همان ترتیب مجنون را نهمدار
چرا سرمست در بازار گشتی	چو تو مستور و عاقل خواستی شد
چو بارندان این رویار گشتی	نشستن گوشه ای سودت نداد
دین ویرانه ما بسیار گشتی	بصحرار و بدان صحرا که بودی
که از بومای دی خمار گشتی	خرابا تیت در همسایه تو
که همچون بسکبک نثار گشتی	بگیر این بوی روی رود خرابا
بسی کرد و جهان بیکار گشتی	برود کوی شمس الدین تبریز

O heart, when the secrets themselves unveiled
 No more exerted yourself, nor travailed
 In your imagination and madness remain
 Why senses regain, why your mind hailed?
 Like Romeo in senseless chaos
 All orders before you failed.
 Ingesting spirits if you refrain
 Why in the market drunken wailed?
 Idleness and sitting brings you no gain
 If with the seafarers forward you sailed.
 Go to the desert and try to cross
 You've seen what these ruins entailed.
 Your neighbors of wine reek and stain
 Drunken fragrance of wine staled.
 Follow this aroma to the tavern lane
 Light as the wind, the lanes brailed
 Go to Shams-e Tabriz's abode of loss
 Idle, unemployed, round the world traile.

دریناگز میان ای یار رفتی	بدر و حسرت بسیار رفتی
ز حلقه دوستان و همشنان	میان خاک مور و مار رفتی
چه شد آن نکته ما و آن شخص	چه شد عقلی که در اسرار رفتی
چه شد دستی که دست ما گرفت	چه شد پائی که در گلزار رفتی
لطیف و خوب مردم دار بودی	در دون خاک مردم خوار رفتی
جوابهای شیرینت کجا شد	غمش کردی و از گفتار رفتی
زهی داغ و زهی حسرت که ناکه	سفر کردی مسافر دار رفتی
کجا رفتی که پیدا نیست گردت	زهی پر خون ره بی کاین بار رفتی
غمش کن رود لا بسیار گشتی	نباشد سود چون بانار رفتی

Alas that now from our midst you are gone
 In spite of the pain you resist, you are gone
 Once the circle of friends you blissed
 Now with the dust of ants and snakes blissed, you are gone.
 What of all the knowledge you endlessly list
 What of such mind, in the secret list you are gone.
 What of the helping hand the once would assist
 What of the feet that gardens assist, you are gone.
 Gentle and kind, people you charmed and wist
 Then earth's dust your dust wist, you are gone.
 Your sweet replies no more persist
 No more tongue that can persist, you are gone.
 Jealously repented, strove to desist
 Pilgrim of death, from living itself desist, you are gone.
 Whither to, can't see your dust nor your mist
 This bloody path, disappearing mist, you are gone.
 Silent O heart, tongue shackles your soul's wrist
 What use the flames that turn and twist, you are gone.

سلطان منی سلطان منی	و نذر دل و جان ایان منی
در من بدی من زنده شوم	یک جان چه بود صد جان منی
نان بی تو مرا از هرست نمان	هم آب منی هم نان منی
زهر از تو مرا پا زهر شود	قند و شکر از ان منی
باغ و چمن و فردوس منی	سرود من خندان منی
هم شاه منی هم ماه منی	هم لعل منی هم کان منی

خاموش شدم شرش تو بگو
زیرا بسخن بُرمان منی

Thou art my King, Thou art my King
To my heart and soul faith Thou shalt bring
With Thy loving breath infuse me with life
Not just one single soul, my every soul Thou string.
Without Thee taking bread, is of poison being fed
Thou art water and bread to which with life I cling.
Poison if Thou willed, into elixir will turn
Thy abundant sweetness in my mouth sweetly sting.
My grass and orchard, and my Paradise
My herb and my tree, thy joy in me ring.
Thou art my monarch, Thou art my moon too;
Thou art the jewel and the mine that gave it wing.
Silence I choose, best Thou givest the news
Thou art the reason for which I speak and sing.

ای دل ز جان کنده کن تا جان بدستی	بگذار اینجان دانا آنگهان بسنی
تا نگذری ز دنیا هرگز رسی بهی	آزاد شو از اینجا تا بی مکان بسنی
گر تو نشان بوی ای یار اندرین ره	از خویش بی نشان شو تا تو نشان بسنی
از چار پنج بگذر ده شش و هفت دیگر	چون از زمین بر آئی هفت آسمان بسنی
هفت آسمان چو دیدی ده شش و هفت دیگر	پا بر سر مکان نه تا لامکان بسنی
ده لامکان چو دیدی جانهای نازنین	بی تن نهاده سر راه آستان بسنی
بر بند چشم دحوی بکشای چشم معنی	یکدم ز خود نهان شو اورا عیان بسنی
ای مانده گامی در راه نامرادی	بی پنج گنج وحدت کی رایگان بسنی
بی های شمس تبریز خاموش باش مطلق	تا جان خوشتن از ان شادمان بسنی

O heart let go of your soul
Until you see the soul maker
Leave behind this deceptive faker
So you reach your real goal.

Unless you pass through here
You will never reach the beyond
Free yourself from worldly bond
Doubtless clear, to you appear.

If it is a sign that you seek
In this path, my dear friend
Yourself you must transcend
And signs to you will speak.

Go past the four and five
From six and seven look away

**Rise above this earth and clay
Seven skies become alive.**

**When you've seen the seventh sky
Go to the eighth sphere
Step upon the things that appear
You'll find the void nearby.**

**Within the void you shall see
The souls of dear friends
Disembodied floating heads
In the spaceless roaming free.**

**Close the critical eye
Appeal to the inner sight
From yourself briefly take flight
The beloved will appear nigh.**

**You who have never taken a pace
On the path of misfortune
To soul's treasure won't attune
Unless this costly pain embrace.**

**O hear ye, Shams-e Tabriz
Silently speak the word
With your soul be in accord
Which you'll see joyously frees.**

*©Shahriar Shahriari
Vancouver, Canada
July 20, 1998*

